

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 92. — ŠTEV. 92.

NEW YORK, THURSDAY, APRIL 20, 1933. — ČETREK, 20. APRILA 1933

VOLUME XII. — LETNIK XII

AMERIKA JE VCERAJ ODPRAVILA ZLATI STANDARD

V KRATKEM ČASU SE BODO CENE AMERIŠKIM IZDELKOM IN POTREBŠČINAM ZNATNO ZVIŠALE

Predsednik Roosevelt se je po dolgotrajnem boju in upiranju odločil za kontrolirano inflacijo. — Ameriški dolar je na tujezemskih borzah prepuščen svoji usodi. — Cena mu je znatno padla. — Značilen odlok zveznega zakladničarja Woodina. — Proces prilagoditve se je pričel.

WASHINGTON, D. C., 19. aprila. — "Cena vsem produktom se mora zvišati!" — To je najnovejšo geslo predsednika Roosevelta.

Pred štirimi leti se je začela deflacija ameriškega dolarja. Sedaj je pa te deflacije konec. Združene države so ubrale negotovo, toda upapolno pot kontrolirane inflacije. Doba nizkih cen je minila, če se bodo uresničili načrti Bele hiše in kongresa.

Ameriški dolar je bil dolgo vrsto let v zvezi z zlatim standartom, nocoj ob četrti na šest je pa napravil državni zakladničar Woodin konec tej zvezi.

S tem, da je izročila Rooseveltova administracija dolar njegovi usodi, upa dvigniti cene ameriškim izdelkom in potrebščinam ter zmanjšati število nezaposlenih.

Kakor rečeno, je ameriški dolar prepuščen svoji usodi. Na mednarodnih borzah si bo moral sam utrjevati svojo vrednost. Proces prilagoditve se je že pričel. Tujezemske valute, pod vodstvom francoskega franka in angleškega funt-sterlinga so se znatno povišale.

Predsednik Roosevelt se je moral ukloniti močnemu pritisku zagovornikov inflacije v obeh zbornicah.

Odprava zatega standarda je le korak k inflacijskemu programu. Administracija upa, da se bodo cene vsem izdelkom in potrebščinam zvišale, kar bo oživilo industrijo in trgovino. Ker bo cena dolarja padla, se bo tudi ameriški izvoz zelo povečal.

Kot se čuje, se pa predsednik ne bo zadovoljil samo z odpravo zatega standarda. V mislih ima tudi sledeče načrte: — v cirkulacijo bo spravljena ogromna množina novih bankovcev; vsebina zlata v zlatnikih se bo zmanjšala; cirkulacija srebrnega denarja se bo povečala.

Nadalje namerava predsednik evropskim in drugim državam predlagati, naj revidirajo zlato valuto. To se bo zgodilo v prvi vrsti na ta način, da bodo mednarodne banke znižale zlato kritje, ki znaša sedaj štirideset odstotkov.

V zveznem glavnem mestu prevladuje mnenje, da je Roosevelt, s tem, da je prepovedal izvoz zlata, dobil v roke vse karte za bodočo svetovno gospodarsko konferenco.

Ameriki bo sedaj mogoče prisiliti ostale države k razsodni valutni politiki.

Predloga, ki jo je vložil demokratični senator Thomas iz Oklahome, daje predsedniku Rooseveltu še večjo diktatorsko oblast v vseh finančnih zadevah.

Kongres bo dovolil predsedniku, naj izda po svoji previdnosti do pet tisoč milijonov dolarjev novih bankovcev.

Ker predsednik Roosevelt istočasno kontrolira vso ameriško zalogo zlata, mu je mogoče vsebino zlata v cekinu, ki znaša sedaj triindvajset in tričetrtine odstotka, po poljubnosti znižati. Z izdajo srebrnega denarja zamore tudi zvišati vrednost srebra.

V zveznem glavnem mestu so mnenja, da bo znižanje vrednosti dolarja, — ki bo znašalo kakih deset odstotkov — imelo za posledico zvišanje cen vsem produktom. Dočim se je vršila v Beli hiši konferenca za konferenco, tudi državni zakladničar Woodin ni počival. Z governerji dvanajstih zveznih rezervnih okrajev se je posvetoval, kako bi bilo

Diktatorstvo nad ameriško industrijo

PREDPISI GLEDE PRODAJE PIVA

Spikiziji ne bodo smeli prodajati dobrega piva. Ravnatelj nadzornega odbora jih ne bo zapiral.

Albany, N. Y., 19. aprila. — Ravatelj nadzornega odbora za prodajo piva v državi New York, Edward P. Mulrooney, je rekel, da bo njegov odbor skrbel, da spikiziji ne bodo prodajali 3.2 odstotnega piva, ko odbor nastopi svojo službo s 1. junijem.

Pri tem pa je rekel Mulrooney, da ne bo zapiral spikizijev, toda ne bo jim dovolil prodajati postavno dovoljenega piva, da bi tekmovali s prodajalci, ki imajo za to pravico, za katero morajo plačati. Spikiziji pa tudi ne morejo dobiti pravice za prodajo piva, ker je pravica po postavi omejena na hotele, restavracije, klube, železnice in ladje.

Mulrooney bo nadzornemu odboru podredil nadzornike, ki bodo gledali na to, da se postava izpolnjuje.

Mulrooneyevi uradniki bodo redno preiskovali kakovost piva, ki ga bodo prodajali. Rekel je, da je sedaj na trgu mnogo slabega piva, ter je zagrozil vsem onim, ki bodo prodajali slabo pivo za dobro, strogo kaznovanje.

ISKANJE PONESREČENEGA "AKRONA"

Atlantic City, N. J., 19. aprila. — Obročne ladje in trije rušilci že dva tedna iščejo na dnu morja ostanke razbitega največjega zrakoplova "Akrona", ki je padel v morje 4. aprila kmalu po polnoči.

Ladji Sagamore se je posrečilo potegniti iz morja nekaj ogródja in kos platna. Vsled tega so iskalec mnenja, da se mora razbiti zrakoplov nahajati na tem mestu na morskem dnu. Na tem kraju je morje globoko do 120 čevljev. Kraj se nahaja 33 milj vzhodno od Atlantic City in 12 milj od kraja, kjer je "Akron" treščil v morje.

Mornariške oblasti sedaj upajo, da bodo potapljači dvignili poglavitni del zrakoplova in bodo tudi gotovo našli nekatera trupla potopljenih letalcev.

VSTAJA V YUKATANU

Mexico City, Mehika, 18. aprila. — Zvezne čete so zadušile nenadno vstajo v mestu Opichen v provinci Yukatan in uporniki so izgubili 38 mrtvih. Kot naznanja zvezni poveljnik general Jose Juan Mendez, je bilo tudi vjetih 20 upornikov.

Vstajo so vzpizorili kmetje pod vodstvom političnih agitatorjev, ki so pred kratkim prišli v Yukatan.

mogoče sprostiti na milijarde dolarjev, ki so "zamrznjeni" po ameriških bančnih zavodih.

Governorji zveznih rezervnih okrajev so prinesli sém dobra poročila. Pravijo, da je vsepovsod opaziti izboljšanje. S tem, da se je cena surovinam in poljskim pridelkom zvišala, se je tudi položaj farmerjev znatno izboljšal.

SODNIK W. THAYER JE UMRL

Obsodil je Sacco in Vanzettija na smrt. — V njegovi hiši je eksplodirala bomba. — Od tedaj je bil bolehen.

Boston, Mass., 19. aprila. — Sodnik Webster Thayer, ki je predsedoval Sacco-Vanzettijevi obravnavi zaradi umora, je sinoči umrl. Njegovo smrt pripisujejo naravnost hudemu udarcu, ki ga je zadela, ko je lansko leto v septembru eksplodirala bomba v njegovi hiši.

Včeraj ga je zadela kap na možgane, pa je bil preslab, da bi ga bili prepeljali v bolnišnico in je umrl v University Club v Bostonu, kjer je živel od tedaj, ko je bila njegova hiša porušena.

Ob njegovi postelji sta stala detektiv in policist, ki sta ga vedno stražila, da ne bi bil nanj zopet obnoven kak atak, kajti splošno prevladuje mnenje, da so razstrelili njegovo hišo Saccovi in Vanzettijevi prijatelji.

Ob njegovi zadnji uri je bila pri njem tudi njegova žena Berta, ki je bila pri eksploziji ranjena ter njegov sin in sinova. Thayer je bil več ur v nezavesti.

Star je bil 75 let.

ZGODOVINSKE POGODBE V MUZEJU

Harrisburg, Pa., 19. aprila. — V državni muzej je bilo položenih več zgodovinskih kupnih pogodb, med njimi tudi originalna pogodba, katero je sklenil William Penn z Indijanci.

Ta pogodba je bila sklenjena 15. julija 1682 in je najstarejša poznana ameriška kupčijska pogodba.

Med temi pogodbami je tudi Fort Stanwix pogodba, katero je podpisal indijanski poglavar Tammany in s katero je prodal ozemlje, ki sedaj tvori 23 okrajev v Pennsylvaniji.

VSEKAVANJE JE POVZROČILO SMRT

Pittsboro, Ind., 19. aprila. — Zdravniki so dognali, da je Mrs. Oscar Johnson počila v možganih žila, ko se je vseknila in je vsled tega umrla.

TATOV SO DOBILI SAMO EN CENT

Petersburg, Ind., 19. aprila. — V pisarno neke lesne trgovine so ponoči vlomili tatovi. Odprli so tudi blagajno in jo preiskali, toda v blagajni je bil samo en cent "za srečo".

PROSLAVA HITLERJEVEGA ROJSTNEGA DNE

Velike priprave za proslavo Hitlerjeve 44. letnice. — Slavnosti ne bodo zaostajale za cesarskimi.

Berlin, Nemčija, 19. aprila. — Takoj po velikonočnih praznikih so se pričeli Nemei pripravljati, da kar najslavnejše proslavijo 44. rojstni dan kanclerja Hitlerja. Te slavnosti ne smejo zaostati za nekdanjimi cesarskimi slavnostmi.

Predpriprave za proslavo rojstnega dne in "tretjega cesarstva" so se pričele v ponedeljek. Na tisoče Hitlerjevih pristavev nabira po ulicah denar, ki bo v četrtke razdeljen med siromake.

Opera in gledališča v Berlinu in po deželi bodo priredila v četrtke dopolne posebne prestave. Ravatelj Max von Schilling bo vodil berlinsko mestno opero.

Velikonočni ponedeljek so se pričele sodnijske obravnave in pet eseb je bilo obsojenih zaradi razširjenja govoric o nazijskih krutostih. Dva, ki sta dolžila Nazijcem, da so zažgali palačo poslanske zbornice, sta bila obsojena na eno leto zapora.

Profesor James Franck, ki je dobil Nobelovo nagrado za fiziko leta 1925, je vložil prošnjo za odpust iz službe vsučeljskega profesorja v Goettingen.

Z nami, Nemei židovskega pokolenja postopajo kot s tuji in sovražniki domovine, — je rekel profesor Franck v svoji izjavi rektorju vsučeljskega.

Profesor Franck je tudi dobil v vojni železni križec za svoje junštvo.

HERRIOT PROUCAVA ZNIŽANJE CARINE

Na krovu "Ile de France" 18. aprila. — Razni Gospodarski izvedenci, ki spramljajo francoskega zastopnika Edouarda Herriota na gospodarsko konferenco v Washington, razpravljajo o tem, kako bi bilo mogoče znižati francosko in ameriško carino za 50 odstotkov, da bi bilo s tem pomagano gospodarskemu položaju.

Na tem posvetovanju kakor tudi na londonski gospodarski konferenci bo mnogo razpravljano o znižanju carine, ki je edina zapreka za razvoj svetovne trgovine in izboljšanje gospodarskega položaja. Herriot se vsak dan posvetuje z izvedenci, da bo popolnoma pripravljen v gospodarskem oziru v svojem razgovoru s predsednikom Rooseveltom.

RUSKA VOJSKA BO SAMA SKRBE LA ZA HRANO

Moskva, Rusija, 18. aprila. — List "Rdeča Zvezda" priporoča posameznim polkom rdeče armade, da si sami napravijo kolektivne kmetije.

List, ki je uradno vojaško glasilo, pravi, kako je nek polk kupil kmetijo za \$1750.

Kot pravi "Rdeča Zvezda," je sedaj ta kmetija vredna \$100.000, ima 30 krav, 102 prašiča, 120 zajcev, 50 ovac in mnogo kokoši.

Kmetijo obdelujejo vojaki in pridelajo dovolj hrane za celi polk.

DELAVSKA TAJNICA MISS PERKINS JE SESTAVILA TOZADEVNI NAČRT

WASHINGTON, D. C., 19. aprila. — Delavska tajnica Miss Frances Perkins je izdelala revolucionaren načrt za kontrolo industrijskih izdelkov, delavskih ur in plač. V svojem načrtu zahteva Miss Perkins na podlagi Blackove postave o 30 urnem delu na teden, da je podeljena Rooseveltovi vladi diktatorska moč, da omejuje industrijsko nadprodukcijo in prisili delodajalce, da primerno plačajo delo.

Svoje zahteve z ozirom na Blackovo postavbo je Miss Perkins poslala delavskemu odboru poslanske zbornice, kjer predloga še čaka na razpravo in sprejem. Predsednik odbora Connery je rekel, da bo zbornica takoj pričela razpravljati o predlogih Miss Perkins in da bo javno zasliševanje pričelo prihodnji ponedeljek.

Svetovalci Rooseveltove vlade izdelujejo sedaj načrt, po katerem bo vlada nadzorovala produkcijo in prodajo industrijskih izdelkov.

Vlada bo tudi nadzorovala pogodbe o naročilih, tako da bo produkcija šla korak za korakom z naročili. Vlada bo tudi nadzorovala ceno izdelkom, da bo odstranjena vsaka konkurenca.

Načrt, ki ima namen nadzorovati produkcijo ozirom na naročila, bo odpravil dosedanje protitrustno postavbo.

Cela industrija bo razdeljena v tri razrede: izdelovalno, rudarsko in prodajalno industrijo. Za nadzorstvo cele industrije bo postavljen posebni zvezni odbor, ki bo gledal, da ne bodo nastopale zopetne dobe depresije.

Nekateri vodilni industrijski odobrujejo ta načrt. Predsednik Roosevelt pa ga še ni odobril.

Miss Perkins bo imenovala poseben odbor, ki bo gledal, da delavci dobijo primerno plačo za svoje delo, da bodo mogli udobno živeti. Vsaka družba, ki se ne bo vklonila zahtevi glede primerne plače delavcem, bo stavljena na "rdečo listo", da bo s tem moglo javno mnenje pritiskati na njo za boljše plače.

MRS. JUDD JE DOBILA ODLOG

Florence, Ariz., 19. aprila. — Mrs. Winnie Ruth Judd, ki je bila vsled umora svojih bivših prijateljic Agnes Leroi in Hedwig Samuelson obsojena na smrt na večletni in ki bi imela biti obešena v petek 21. aprila, je dobila odlog za izvršitev smrtnih kazni za en teden.

Več dni jo je napadala v smrtni celici histerija, ter je vpila in razbijala. Ker so sodnijske oblasti bile mnenja, da je zblaznela, so ji dovolile porotno obravnavo, ki naj razsodi, ako je v resnici zblaznela, vsled česar ne bi bila obešena, temveč bi jo poslali v blaznico.

Tudi tekom obravnave je divjala, kričala in razbijala.

Nad porotniki je vpila: — Ubijalec, roparji, morilec! Ne mučite me vendar!

Nekateri zdravniki, ki preiskujejo njeno duševno stanje, so mnenja, da je vsled strahu pred bližajočo se smrtjo v resnici zblaznela, drugi zdravniki pa so mnenja, da je vsled strahu samo zelo nervozna ali histerična, da pa ni blazna. Navzlic temu je sodišče preložilo njeno usmrčenje za en teden.

Preiskava se nadaljuje.

JAPONCI PRODIRAJO

Prekoračili so reko Lwan. Japonski letalci bombardirajo mesta. — En ameriški misjonar je bil ubit.

Tientsin, Kitajska, 19. aprila. — Japonske in mančukuo čete so prekoračile reko Lwan blizu Lwančowa ter so pričele napadati mesto.

Japonski letalci bombardirajo pokrajino južno od reke Lwan, medtem ko artilerija obstreljuje Lwančow.

Lwančow je v smeri proti Tangšan, osemdeset milj severno od Tientsina, kjer se je kitajska vojska utrdila južno od reke.

To prodiranje kaže, da hoče japonska armada iti dalje, kot pa so zatrjevali japonski generali, ter ima namen zasesti Peiping in Tientsin, v katerih mestih se nahajajo tudi ameriške čete.

Peiping, Kitajska, 19. aprila. — Življenje 200 ameriških dijakov in učiteljev je v nevarnosti, ker japonski letalci bombardirajo vas Tungčow, ki se nahaja tik Peipinga.

Vsi Amerikanci, ki živijo v različnih krajih Kitajske, pošiljajo svoje otroke v to šolo, ki je pripravljena za visoke šole v Združenih državah. Tekom napada je bilo izpostavljenih japonskemu ognju poleg dijakov in učiteljev še 22 drugih Amerikancev.

Peiping, Kitajska, 19. aprila. — Vojni minister general Ho-ying Čing raznanja, da je bil en ameriški misjonar ubit, ki je oddelek japonskih aeroplanov metal bombe na Miyun Hsien.

Ameriško poslanstvo pravi, da nima nikakega obvestila, da bi bil kak ameriški misjonar v Miyun Hsien, da pa je to mogoče, kajti misjonarji pogosto pomagajo postojanki Y. M. C. A. in še zlasti sedaj, ko prebivalci vsled japonskih napadov zelo trpe.

Begunci, ki prihajajo iz vojnega ozemlja, pripovedujejo, da tamonjšni prebivalci kopljejo vodnjake, da gase požare, ki jih povzročujejo bombe iz zraka.

BREZBRIZNOST JE REŠILA AVTOMOBIL

Monroe, La., 19. aprila. — Brezbriznost je rešila Dieku Pritchard avtomobil. Ko se je Pritchard ponoči pripeljal z avtomobilom domov, ga je pustil na dvorišču in ga je mislil pozneje zapeljati v garažo. Na to pa je pozabil. Ko se je zjutraj prebudil, je opazil, da mu je ponoči vihar odnesel garažo do tal. Avtomobil pa je še vedno nepoškodovan stal na dvorišču.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President

L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 15th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$8.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Dopolni bres podpis in osebno se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri sprejemu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeto bivališke naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 15th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

PAMETNA ODREDBA

Jutri bo minilo štirinajst dni, odkar je dovoljena prodaja dobrega piva.

Izkušnja, ki jih je imela dežela v tem kratkem času, so presegle vsa pričakovanja.

Suhači, ki so povzročili, da se je zadnjih trinajst let vtapljalo ameriški narod v nezdravi pijači, so prerokovali, da bo prodaja dobrega piva pogubonosna za deželo.

Ta prerokovanja se pa niso izpolnila, že vsaj dosedaj ne, in se menda tudi nikoli ne bodo.

Policijske oblasti poročajo, da že dolgo ni bilo tako malo število oseb aretiranih zaradi pijanosti kot v zadnjih štirinajstih dneh.

Razveseljiva je tudi slika, ki jo podajajo ravnatelstva raznih bolnic. Število bolnikov, ki so se zastrupili z alkoholom, postaja od dne do dne manjše.

S tem, da je kongres dovolil prodajo dobrega piva, je pokazal narodu pot k zmernosti.

Prve dni po 7. aprilu je ameriški narod konsumiral ogromne množine jčmenovega soka. Povpraševanje je bilo tako veliko, da pivovarne niso mogle zadostiti vsem zahtevam.

K temu je seveda precej pripomogla radovednost, kakšna je ta nova pijača, in se bo povpraševanje po nji v prihodnjem času precej zmanjšalo.

Navzlic temu je pa izza 7. aprila zvezna blagajna za lepe milijone dolarjev na dobičku, v tek so prišle ogromne vsote denarja in na tisoče nezaposlenih je dobilo delo.

Oživila se pa ni samo pivovarniška industrija, pač pa tudi razne druge industrije, ki so v zvezi z ujo, naprimer sodarska, steklarska itd.

Precej oživljenja je opaziti tudi v tovarnah za trucke, v tovarnah za refrigeratorje, sirarnah in pekarnah.

Pivovarnarji, hotelirji in restavraterji bodo porabili na milijone in milijone dolarjev za izboljšanje, popravo in prezidavo svojih lokalo.

Vse to ima ugoden vpliv tudi na druga podjetja, ki niso v direktni zvezi s prodajo piva.

To je seveda šele začetek.

Ko bo prohibicija popolnoma odpravljena, kar se utegne kaj kmalu zgoditi, bo oživljenje v industrijah še znatno večje.

In kar bo glavno — dežela bo zopet prerokjena v osebnosti svobodi.

13 — nesrečno število.

Dne 13. marca se je konstituiral novi občinski svet v Harpendenu, govorno od Londona. Starešine so se seveda dali slikati. Bilo jih je samo 13, ker je bil štirinajsti radi bolezni odsoten. Dobro ženske so rekly, da je to število znak nesre-

če. In res v teku naslednjih štirinajst dni sta umrli še dva druga občinska svetnika. Starešine je število 13 tako prestrašilo, da so dali vnovič fotografirati, in sicer samo v enajstih.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE-MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

CENE DINARJEM IN LIRAM SO TAKO NESTANOVITNE, DA JIH NE MOREMO NAVESTI

Izplačila v ameriških dolarjih ostanejo neizpremenjena.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJH	
Za izplačilo \$5.00 morate poslati	\$ 5.75
" " "10.00 "	" "10.85
" " "15.00 "	" "16.00
" " "20.00 "	" "21.00
" " "30.00 "	" "31.50
" " "40.00 "	" "41.50
" " "50.00 "	" "51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

316 WEST 15th STREET

NEW YORK, N. Y.

Dopisi.

Ljubljana, Slovenija.

Začetkom marca, ko se je v Ameriki pri bankah završil preobrat, s katerim se je saniral tamošnji denarni položaj, imelo je tudi naše časopisje več ali manj opravka s tem, da je priobčevalo vznemirljive vesti kakor da bi bilo tam vsega konce in vse izgubljeno. S tem so begali naše ljudi, ki so imeli še tu in tam kak ameriški dolar.

V tem se je posebno odlikoval znani ljubljanski list, kateremu so rojaki v Ameriki zelo pri sreč, ter bi najrajši videl, da bi dolar, ki ga bodo mogoče drugo leto za služili, že sedaj poslali sem, da ne bodo utrpeli izgube.

V štev. od 7. marca javka od zadaj na statistiko, ki jo je objavil tako izprno kot bi mu dal podatke zato sam ameriški zakladni minister. Naštevaj koliko bank je že prepadlo in koliko jih bo še, koliko je še denarja izgubljenega in ga bo še.

K temu še dodaja, da ga zanima usoda rojakov, ki so rajši tam nalagali denar pri nizkih obrestih in varnosti — od danes do jutri, namesto da bi bili poslani sem svoje okrogle dolarčke, v naše denarne zavode z obrestmi 8 do 15 odstot in seveda z 200 odstotno varnostjo.

S takim pisanjem so vzbudili marsikoga, ki je še imel kak dolar, da ga je nesel bankam in spekulantom in ga jim dal daleč izpod dejanskega tečaja. Komaj da so imeli bankirji in spekulanti dolarje — obrnilo se je v Ameriki (kot je vsak pameten človek pričakoval, ki so mu tamošnje razmere znane) na boljše, skoraj na normalno stanje kar se tiče denarstva, in mnogi, ki so bili ob dolarje, so se prišli za ušesa. Bilo je prepozno. Radi bi imeli zopet svoje zelenjake in rumenjake v obliki "pildkov," na katerih je označena dolarska vrednost in katere so toliko in toliko časa varovali bolj kot bi jih vsaka tukajšnja banka, ker hoteli so jih imeti kot spomin na teško delo, ki so ga morali zanje izvršiti. Radi bi jih imeli zopet nazaj, ali kaj, spekulanti hoče poleg višjega tečaja še nasten dobiček. Tako se misli, da so tukajšnji spekulanti napravili več v enem tednu pri dolarjih kot navadno celo leto.

Oni pa, ki so jim ameriške razmere znane, so vedeli, da do takega poloma kot so ga slikali časopisi, nikakor ne more priti, kajti Amerika je najbogatejša dežela na svetu, ki je malo ali nič obdavčena v primeru z eksportskimi državami. Če hoče obdavčiti le četrtino predmetov, ki so pri nas obdavčeni, lahko plača vse svoje dolgovne in še dolg marsikatero največje evropske države. Prišlo je do neprilike seveda, ki se niso pripravili na nje in so le z odločilnimi sredstvi odlašali. Da bi pa bila inflacija v evropskem, posebno nemškem, avstrijskem itd. pomenu mogoča, je mogel misliti le oni, ki poznajo Ameriko le iz časopisnih vesti. Res izdajali so ponekod papirnat denar v obliki kuponov, ampak le radi tega, da se bodo zbirali čez 5—10 ali več let pulli za to in kupovali za drag denar kot "spominke iz teških dni." V resnici pa ni bila potrebna izdaja tega "denarja." Toliko so pa pripravili pri nas, da so vsled teh vznemirljivih vesti pričeli dvigati glave zagovorniki dolžnikov, češ, če je v Ameriki, v najbogatejši deželi, mogoča inflacija, zakaj ne bi bila pri nas?

K koncu svojega poročila dodaja še ta list in podčrtuje: Vendar moramo priporočati našim ljudem veliko opreznost, da ne bi event. pretrpeli velike izgube, kot se je to zgodilo proti koncu leta 1931. S tem namigava in misli na Sakserjevo banko, ki je bila tedaj primorana, vsled težkoč, zapreti vrata. Koliko so pri Sakserjevi banki naši rojaki izgubili v primeru z drugimi ameriški bankami, ki so plačevale od 25—40—60 odstot in to je bilo vse. Sakserjeva pa je vendar dosedaj izplačala 75 odstot in je še upanje, da bo še nekaj, čeprav morda ne vse.

Saj vidimo iz pism rojakov, ki no prizadeti tu in tam, kjer so imeli denar naložen. Pritožujejo se res, a vendar vpoštevajo razmere, da ni bilo drugače. Obžalujejo pa, da val niso imeli denarja pri Sakser State banki in bi ne bili toli-

ko prizadeti. Pri nas res do danes ne more nihče reči, da je v tem ali onem zavodu (hranilnici) kaj izgubil. Če pa potrebuješ absolutno denar, nesi knjižico k spekulantu, katerih je dovolj. Dal ti bo 50 odstot, vračunal provizijo, obresti in končno dobiš le 30 odstot. S tem se obrišeš pod nosom za vse, kar je še na knjižici. Kje je potem izguba, tukaj ali v Ameriki?

Sedanje denarno stanje je pri nas tako, da denarja nihče nima. Tisti, ki ga imajo po hranilnicah, ne morejo do njega, drugi kot n. pr. kmetje, ga ne dobe za svoje pridelke, ker se jim zdi cena prenizka. Obrtniki, ki jih je vse preveč, konkurirajo med seboj za zaslužek, ki ga jim ne more dati ne prvi in ne drugi.

Ubogi delavec, dninar pa denarja itak nima, ker ga nima od nikjer dobiti.

Kot se sedaj piše po listih, vendar nameravajo nekaj proti temu ukreniti. Ljudje imajo za plačati davke, nabaviti potrebščine kot obleko itd. Kje bodo vzeli denar, če ga nikjer ne dobe.

Senator Hribar pripravlja predlog, ki naj bi to neznosno stanje omilil. Izdalo se naj bi za milijardo kovanega denarja (najbrž novcev po 1 in 2 din.) in spremenilo sedanji zakon o zaščiti kmetov, da se bodo vloge izžrebale v teku 30 let. To bo pač malo pomagalo. In kje in na kaj se bo pa jemal in dajal kredit kmetom in drugim, ki so že sedaj več kot preveč zadolženi — da bodo potem še bolj. Dobro bi pa bilo sedanji zakon o kmetjski zaščiti spremeniti v toliko, da bi se lahko nevrde in nepopoljšljive kmete lahko prijelo za vrat, ker nekateri so postali vse preveč objestni vspričo zakona, ki jih ščiti.

Nedolgo tega se je v neki tukajšnji gostilni mogoče obnašal dolžnik (bodisi kinet ali kar je naj bo): — Naj me le vpraša, naj me le tirja, udaril ga bom, da se bo štirinajst dni vkup pobiral! — Pri tem je vrtil liter pred seboj. V tem je vstopil eden njegovih upnikov. Molkal je; kaj je hotel reči? Tako obnašanje dolžnikov, ki se dogaja povsod na tak ali drugi način, govori sam zase in opominja one, ki imajo še danes kje kako besedo, da jo spregovore. Nekateri so potrebni zaščite, ampak ne vsi. Podobno je, da je zakon o zaščiti le bolj za zaščito tistih, ki so si ga omislili, da jim bodo "zaščiteni" peli slavo in jih držali pri koritih.

Veseli nas, da so se razmere tam izboljšale in nevarnost za dolar odstranila in da polagoma pride vse v normalni tir.

Eden prizadetih.

Brooklyn, N. Y.

Občinstvo, ki bo posejlo igro "Krojaček-junaček", katero priredi Mladinski odsek pevskega in dramskega društva "Domovina" na Belo nedeljo, dne 23. aprila, v Slovenskem Narodnem Domu, bo imelo priliko občudovati pestrost kostumov, kateri so se napravili speeijelno za to predstavo. Vsi kostumi nastopajočih so novi in po večini iz svila, zameta ali brokata. Denar za materijal je dalo na razpolago društvo "Domovina", sešile so pa kostume dobre mamiice po navodilih režiserja. Bilo je seveda mnogo dela in truda, toda z idealno požrtvovalnostjo se je vse doseglo.

Kraljev dvor bo poln razkošja. Kralj in kraljica v rdeči in oranžni obleki, ogrnjena s plašči, ki imajo dolgo vlečko, nadalje Narčisa vsa odeta v snežnobelo svileno oblečilo do tal in dvorne dame z venčci in laseh. To bo res nekaj posebnega. Spieabrin s kraguljčki, ministri, baron Kozorog in kraljevič Ivko v brokatu bodo zopet povečali lepoto za oko. Razmršena tolovaja in debeli kapitan Goljat pa bodo dober kontrast temu razkošju. Revni krojač Trska, njegova žena Marjeta in Ropotulja bodo pa podali idilično stran pravljenne izgre. Obeta se torej vsestranski užitek. Po vrhu vsega pa še krasno petje iz mladih grl.

Čenjeni rojaki, ne zamudite nedeljske prireditve, ker to je novost in posebnost. Kaj takega se še ni videlo med Slovenci v New Yorku. Začetek bo točno od pol štirih popoldne. Vstopnina je samo 50 centov za odrasle, otroci pa so, v spremstvu staršev, prosti vstopnine.

A. Š.

Sacramento, Calif.

Še danes mi je žal, ker si nisem tedaj, ko sem bil v Parizu, ogledal Mone Lise, slike krasne ženske, ki jo je naslikal Leonardo, katerega smatrajo za enega najslavnejših slikarjev vseh časov.

Ker je bilo za Mono Liso prepozno, sem šel v pariško Opero, ki je po zmanjosti in notranjskosti in v starbenem oziru mojstrsko delo. Tam sem slišal Wagnerjevo opero Lohengrin.

Par mesecev prej sem ves teden občudoval po dubrovniških in splitskih cerkvah stare slike in kipe, dela mojstrskih slikarjev in kiparjev.

Otdedaj sem izkoristil vsako priliko, da sem si ogledal umetniška dela ali slišal melodije slavni skladateljev. Po mojem mnenju je umetnost najkrasnejši izraz človeka — ona je evet človeških prizadevanj.

Ker se mi zdi, da je treba navesti za te ekstreme primer naj mi bo dovoljeno povedati tole: noben starodavni ali moderni kipar ni še nikdar izklesal iz kamena podobe

boga ali svetnika, ki bi bil bolj dovršen v obliki in lepoti kot je (v mojih očeh, seveda) moj sedemletni sinček.

In noben Leonardo, Tizian ali Rafael ni nikdar naskikal na cerkveni strop ali steno angelja ali svetnika, ki bi bil tako krasen kot je (v mojih očeh, seveda) moja mala petletna punčka.

Njeno govorjenje, smeh in otročje petje pa smatram, da je lepše in popolnejše kot so vse melodije največjih svetovnih skladateljev.

Oni, ki imajo otroke bodo razumeli to nekam čudno primero. Pred kratkim sem čital, da bo narod praznoval "teden otrok," ko bo posvečena vsa pozornost mladini naroda.

Ta dežela ima tedne, ko je treba pojesti več jabolk, ko je treba posvetiti vso pažnjo očem, godbi, petju itd.

Dasi posvečajo stariši vsi pažnjo svojim otrokom vsak teden v življenju, je ta ideja izredno plemenita in naš narod naj bi se zanimal za njo. Posebno v teh težkih časih morajo odrasli posvetiti mladini vso skrb. Sam ne vem, kdo je zapisal: — Dajte otroku več ljubezni, ne pa tistega, kar je ljubezniv nasprotno — namreč brezsrčnosti. Kajti brezsrčnost in strah sta isto, in strah bo uničil otroka kot uniči slana nežno cvetko.

Walter Predovich.

Noranda, Kanada.

Zopet se oglašim v našem listu Glas Naroda, ker imam zopet par novic. Tako smo dne 2. aprila razpredili pevski koncert s par šaljivimi burkami. Vsi igralci so dobro rešili svoje vloge. Videlo se je v Hrvatskem domu, kako gredo vsi narodi, da slišijo slovenski pevski koncert. Kar samo se mi je smejala, ko sem videl polni Hrvatski dom in sem si mislil, škoda da ni mamio par Ribničanov, da bi dom malo razirnil. Vsem nismo mogli ustreči, da so se morali nekateri vrniti na svoje domove! Zato Vam zagotavljam, da pri drugem koncertu hočemo preskrbeti več sedežev. Torej najlepša hvala vsem obiskovalcem in vsem, katerikoli je pomagal k našemu koncertu.

Tukaj je bil neki prekupčevalec nas sužnjev. Dragi rojaki, ali ni tak človek drugega vrden kot za ničevanja? Prosim Vas, ali pride mo zopet v stari vek? Ali nismo v letu 1933? On se vam posmehuje, da mu ni treba delati in da je ustvarjen samo za "kšeft." Ali ni to sramotno? Dragi rojaki, s takim človekom ven iz hiše, ako imate še kolikšak poštna sreča.

Pozdrav! Lovro Bregar.

PRINC LETI BREŽSUMNO

Angleški prestolonaslednik se zaima tudi za letalstvo in je sam pilot. Naročil si je letalo, ki naj bi letelo brezsumno. Vsi angleški konstrukterji so seveda takoj šli na delo in v resnici se jim je tudi posrečilo zgraditi letalo, ki leti skoraj brezsumno. V letalu je prostora kar za 12 oseb, s katerimi se pri ne lahko dvigne v zrak, kadar se mu ljubi. Princu je bilo mnogo na tem, da bi letalo ne šumelo, ker je hotel, da bi se v njem počutil kakor v salonu, v katerem lahko kramljaš s svojimi gosti, ne da bi bilo treba pisati besede na listič, kakor se dogaja v navadnih letalih.

Pozdrav! Lovro Bregar.

ONIM, KI POŠILJAJO DENAR V DOMOVINO,

naznanjamo, da je mogoče poslati vsoto do sto dolarjev brez vsake izjave, v kako svrhu je denar namenjen. Tozadevna odredba je bila dne 17. marca odpravljena. Kdor hoče poslati več kot sto dolarjev, naj podpiše spodnjo izjavo in naj nam jo pošlje z denarno pošiljateljivo.

DECLARATION FOR MONEY ORDER

I herewith declare that Money Order No. _____ is sent by me for the purpose of _____

and is not intended for the purpose of speculation, placing savings or making investment in a foreign country.
I certify that this transaction is in accordance with the act of March 10th, 1933, and executive order of March 10th, 1933 or any regulation issued thereunder.

(Purchaser's Signature)

(Date)

Velikonočni prazniki so na pragu, toda še vedno je čas, da razveselite svoje v domovini s kakim denarnim darilom.

MI BOMO TOČNO IN HITRO IZVRŠILI VSAKO POŠILJATEV
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
316 WEST 15th STREET
NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

Te dni je moralo biti stari in ponosni Angliji strašno pri sreč. Angliji, ki velja za vladarico sveta, Angliji, ki misli, da ji ni pes do kolena.

V Sovjetski Uniji, zaničevani od vseh kapitalističnih držav, je stalo pred sodiščem pet Angležev, uslužbencev angleške firme.

Državni pravdnik jim je očital špijonažo, sabotažo in podkupovanje.

Anglija je protestirala, toda protest ni zalegel. Dva sta bila obsojena, trije deportirani, eden pa oproščen.

Bili so časi, bila so stoletja, ko je Anglež počel, kar se mu je izljubilo. Toda časi so se spremenili. Rusija — najbolj zaničevana in zapostavljena izmed vseh — je povedala ponosni in nedotakljivi Angliji, kje so meje njene predrznosti.

Po volilnem dnevu sta se srečala prijatelja na blatni cesti. Deževalo je enkomu in vlekel je oster severni veter.

— Ali ni to svinjarija? — je rekel prvi drugemu.

— Ah, pomeniva se o čem drugem. Kdo bi vedno o politiki govoril....

Križ je že ima človek hišo in če ne zna opraviti najnavadnejših domačih del.

Zgodilo se je, da sta se mlada zakonec prišla v novo hišo. Nekoga večera je počila vodna cev, razburjen zakonec je nekaj časa mašil, slednjik mu pa ni drugega preostajalo kot da je s prstom pritisnil na luknjo in čakal, kdaj bo žena priklicala plumbarja.

Dolgo časa je ni bilo.

Končno je pa prišla in mu rekla:

— Si že utrujen, revež, kaj ne? No, zdaj ti pa ni potreba več tiščati.

Mož se je globoko oddahnil in vprašal:

— Torej je prišel plumbar?

— Ne, plumbar pravi, da ne more priti, toda v podstrešju je začelo goreti.

Rojak je pripovedoval:

— Imel sem na tisoče in tisoče dolarjev denarja, živel sem v krasni hiši in poročen sem bil z najlepšo žensko na svetu. Karkoli sem si pozelel, vse mi je bilo na razpolago. Ljudje so me spoštovali in cenili, imel sem polno klet najfinjšega vina in vsako opoldne na mizi najizbranejšo jrd. Tedaj je pa zaropotala vekarica na stolu poleg postelje....

Krasotica je odganjala nadležneža z besedami:

— Pustite me pri miru. Takoje se izgubite. Kaj ne veste, da sem tajno zaročena?

— Nič zato. Jaz sem javno poročen, pa vas imam vseeno rad.

Iz Little Falls mi poročajo, da vblada vsepovsod veliko zanimanje za igro "Trije vaški svetniki", ki bo vprizorjena v soboto zvečer 22. aprila, v Slovenskem Domu na 36 Danube Street. Začetek bo točno ob osmih.

Večer bo silno zabaven. Marsikateremu moškemu se bodo ob pogledu na oder vzbudili spomini na prošnje, lepše čase.

Marsikateri je pustil tam daleč za gorami "Črno Liziko", ki ga še dandanes v sanjah plaši.

Sama sreča, da dobre ženske ne vedo za grehe svojih slabših moških polovic. Ej, če bi vedele....

Usoda treh vaških svetnikov je strašna. Preganja jih po dnevu in po noči; kruto jih preganja in zasleduje po dolgih dvajsetih letih.

Nak, v koži "vsakega svetnika" bi pa že ne hotel biti. Pač bi bil pa zelo rad navzoč pri sobotni predstavi v Slovenskem Domu v Little Falls.

Tp bo jako zanimiva predstava za moške: strahoma se bodo spominjali svojih starih grehov.

In tudi za ženske bo zanimiva: Opozorila jih bo na grehe, ki so jih skorogotovo počeli njihovi možje v rani mladosti.

To bo zadnja igra v sezoni. Vstopnina ni pretirana. Slovenski dom je v središču slovenske naselbine na Ziberšah, kamor se lahko peš pride. S karjo iz Worcestera, Fly Creek in iz drugih naselbin pa tudi ni daleč.

Poziv!

Izdajan je lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mnogo, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

NOVO POGLAVJE V SVETOVNI ZGODOVINI

Ko je nedavno Društvo narodov sprejelo znani sklep glede japonsko-kitajskega spora, je japonska delegacija v znak protesta zapustila zasedanje, ni pa še oficijelno javila izstopa Japonske. Ta nekoliko presenetljivi korak se je različno komentiral; ni manjkalo optimističnih glasov, ki so računali, da si bodo v Tokiu končno še premislili in ostali pri ženevskem areopagu, čeprav se je postavil proti njim.

Pa se ni zgodilo tako. Japonska je sedaj uradno sporočila svoj izstop iz Društva narodov. Kakor se vidi, njen korak ni presenetil mednarodne politične javnosti, ki torej po ogromni večini ni delila mnenja optimistov glede nadaljnje japonske politike.

Sam po sebi izstop še ne pomeni kaj rav posebno izrednega, saj vemo, da je ta ali ona država tudi izstopila iz Društva narodov, pa se je pozneje zopet vrnila. Tudi je tu ameriška Unija, ki sploh ni hotela pristopiti, pa imajo njeni zastopniki vendarle prav mnogo opravka v mednarodnih akcijah, ki se tičejo Ženeve, in tamkaj prav krepko sodelujejo. Samo posebne forme in formule je treba izbrati za to.

Toda izstop Japonske je neprijetno usodnejša reč. Prvič je konflikt s Kitajsko še nerešen. Če se že dosedaj japonska politika ni mnogo ozirala na Ženevo, ko je korak za korakom izvrševala svojo imperijalistično roparsko akcijo napram Kitajcem, kaj bo šele sedaj, ko se je popolnoma opustila še teh vez. Zakaj očitno je, da Japonska ni izstopila samo zaradi tega, kar se je zgodilo, marveč v prvi vrsti zaradi tega, kar še namerava storiti. Njen sklep je, da ne odneha od ničesar, kar si je v Mandžuriji doslej pridobila, pa da morda pridobi še kaj, po čemer doslej še ni segla. Brutalnost njene osvajaške politike ne stoji sedaj nič več na poti, vsaj kar se tiče Društva narodov. Res da je za določeno dobo dveh let še vezana na ženevsko statuto, ali o tem ne more biti niti najmanjšega dvoma, da se jih niti od daleč ne misli držati.

Najzgovornejši dokaz, da je res tako, je postavila Japonska sama, ko je kratkoma anektirala nekdanje nemške kolonije, Marjansko, Karolinsko in Maršalsko otočje, ki jih je zasedla med svetovno vojno in ki jih je odtlej upravljala kot mandat Društva narodov. Ta aneksija je vzbudila večjo senzacijo v mednarodnih krogih kakor izstop iz ženevske zveze, saj predstavlja ta korak brutalno kršitev prava in statut Društva narodov. Ženeva je z aneksijo prišla v največjo zadrego, kajti čisto enostavna logika zahteva, da se neposlušni član družbe privede zlepa ali zgrda tega, da se drži danih slovesnih obljub. Konflikt, ki se je s tem pojavil pred Društvom narodov, je težak, morda najtežji, kar se jih je doslej postavilo predenj. Na tehnični je ženevska avtoriteta še v večji meri nego je bila doslej, ko je šlo samo za različno interpretacijo odnošajev med dvema državama. Sedaj je stvar še resnejša: vsa dekorativna mavlika je odpadla in sedaj se imenujejo stvari s pravim banalnim imenom. In to ime pomeni jasno in določeno povsem svojevredno teptanje pravnih osnov sklenjenih mednarodnih pogodb. Po nemškem vpadu v nevtrarno Belgijo še ni bilo enakega primera.

Diplomacija Društva narodov bo imela pred seboj težke naloge. Kakšna sredstva so ji na razpologo, da prišli neposlušnega odpad-

nika, da vrne, kar je ugrabil, po pravi, kar je zagrešil? Da se vrne v Ženevo, k temu ga ne more nihče siliti, toda da drugače uredi zadevo z mandatom, na to ga Ženeva celo mora siliti. Samo od sebi se vsiljuje razglabljanje, kako in v koliko se bodo prizadele veselile pobrigale, da se spravi zadeva v red. Tu je treba računati z dejanskimi silami, ne le s teorijo. Vedno se je okrog kitajskih konfliktov imenovala v prvi vrsti Amerika. In imenovala se je prav tako sedaj. Ali pregledaj bi bilo iz tega delati daleč segajoče zaključke, zakaj Amerika niti ni član Društva narodov in v postev prihajajo samo interesi njene državne eksistence, njene državne politike. Tudi tu je tedaj zadeva bolj komplicirana in alarmantna vesti o ameriški vojni mornarici bodo bržkone kar neopazno utihle. Anglesko nasprotstvo? Težko je razglabljati o njem; rezultat bi ne mogel biti bistveno drugačen kakor je bil ob priliki mandžurskih homatij. Da se afera to pot tiče indirektno Nemčije, ne spremeni na stvari nič bistvenega, zakaj sprememba bi bila le teoretičnega pomena, v praksi pa velja lakonična pripomba japonskega ministra: Nemčija naj pride sama po otoku!

Podoba je, da je v tem znamenitem stavku zapopadana celotna situacija, ki se je razpletla in zapletla na Daljnem vzhodu, in v njegovih odnošajih do Ženeve. Japonska bo odselej dala in koncedirala samo to, kar ji bo mogel kdo s silo vzeti. Vse drugo je samo še prazna dekoracija, ki odpada sama od sebe. V svetovni zgodovini pa se odpira s tem novo poglavje, ki bo tem bolj tragično, čim dalje se bodo narodi evropske civilizacije grizli in pobijali med seboj, namesto da bi se skupno pravičnoma uprli nevarnosti, ki preti njim vsem od azijskega barbarstva.

STARA PRAVILA DOSTOJNOSTI

Pri pregledovanju soban poslednje ruske carice Aleksandre v Leningradu je prišel v roke sovjetskim oblastim originalen dokument z naslovom: Pravila o lepem vedenju. Ta pravila je napisala leta 1785 carica Katarina II. Pravila vsebujejo v glavnem deset zapovedi o vedenju ob sprejemih v avdijenci:

1. Pustite klobuk in meč stran.
2. Ne pozabite pri vstopu svojega ponosa.
3. Bodite veseli, a me pri tem ne spravljajte v slabo voljo, pa niti ne razbijte.
4. Nikoli se ne ozirajte okrog niti ko hodite, sedite ali vstajate.
5. Govorite oprežno, ne preveč in ne preglasno. Čuvajte lavo in usesa svojih bližnjih.
6. Razpravljajte brez gneva in razburjenja.
7. Ne vzdihujte, ne zehajte, ne dajte, da bi se prisotni dolgočasili radi vas.
8. Ne odbijajte sodelovanja pri nedolžnih igrar, katere predlagajo drugi.
9. Jejite, kar vam je všeč, a pijte zmerno, da vas ne bodo pri odhodu izdajale noge.
10. Ne nosite iz sobe onega, kar ste slišali. Kar gre skozi eno uho noter, mora iti skozi drugo ven, prej ko zapustite sobo...

Ako je kdo ta pravila kakorkoli prekršil, je bil kaznovan. Krivice je moral ob pričanju priče za sleherni prestopki izpiti kozarec mrle vode. Pri tem niso bile izvzete niti dvorne dame. No, ako je bil kdo le prečestokrat "nedostojen", se je moral poleg tega še na pamet naučiti stih tečaj modernega psevdoklasičnega pesnika Tretjakovskega, kar je bilo pa dokaj težko.

Vesti iz Primorja.

Zveza istrskih kmečkih posojilnic in hranilnic v Poli je imela v ponedeljek dopoldne svoj 4. redni občni zbor. Zborovanja so se udeležili razni odvetniki, profesorji in drugi. Vsi seveda fašisti in vneti zagovorniki režima, ki naj bi bili zastopali istrske kmečke posojilnice in hranilnice.

Kakor znano, se je ta zveza ustanovila pred petimi leti, tik preden so fašistične oblasti imenovala pri tržaški zadrugi zvezi svojega komisarja, ki je pričel likvidirati njeno poslovanje. Dotlej so bile istrske zadrugne posojilnice in hranilnice skoraj izključno v hrvatskih rokah in so imele tesne poslovne stike s tržaško zvezo, deloma pa tudi z zvezo v Poreču. Nova pulška zveza pa si je takoj od začetka izsilila pravico nadzorstva nad istrskimi zadrugami, obenem je zahtevala, da morajo vsa svoja razpoložljiva denarna sredstva naloziti izključno le pri njej. Režim je zvezo z vsemi sredstvi podpiral in kmalu si je po izredno ugodnih pogojih prisvojila tudi vse terjatve, ki jih je imela tržaška zveza napram istrskim zadrugami. Ko pa je dosegla gospodarska kriza v Istri v zadnjih dveh letih svoj vrhunec, je pričela pulška zveza iztirjevati pri istrskih zadrugah, ki so postale docela pasivne, njihove dolgov. Pri tem je zahtevala 100-odstotno povračilo svojih dolgov, čeprav si je nabavila njihove menice in obveznice pri tržaški zvezi po znatno nižjih cenah. Vodstvo pulške zveze, ki jo vodi fašistični senator Chersi, je šlo celo tako daleč, da je pričelo terjati denar od posameznih članov hrvatskih zadrug, ki so skoraj že vse v likvidaciji. To je bilo vzrok, da se je njihov položaj nenadoma poslabšal v taki meri, da ga ni primerjati niti s splošnimi gospodarskimi razmerami, ki so v Istri že same po sebi strahotne.

Na zborovanju pulške zveze so ugotovili, da je zadolžen italijanski kmetijstva v splošnem napram vrednosti celokupne agrarne produkcije v sorazmerju kakor 1:3. V Istri pa je to razmerje obratno, tako da je njeno kmečko gospodarstvo trikrat toliko zadolženo, kolikor znaša vrednost njegovega letnega pridelka.

Zaradi boljše ocene dejanskega položaja naj navedemo naslednje podatke, ki jih je iznesel ravno tržaška zveza dr. Signan v svojem poročilu: V letu 1926. je znašala celokupna vrednost istrske letine 180 milijonov lir. Od te svote je odpadlo 50% na vino, 15% na pšenico in rž, 7% na olje, 9% na sadje in zelenjavo, 10% na krompir in koruzo, 8% na ostale pridelke. Znano je, da krije istrski kmet veliko večino svojih izdatkov o izkupičkom za vino. Takrat je bilo prodanega vina za 60 milijonov lir (po 240—260 lir za hl), ostalih pridelkov pa za 27 milijonov, tako da so znašali skupni dohodki 87 milijonov lir. V naslednjih letih, posebno pa od l. 1929, dalje se je poleg slabih letin pojavila vedno bolj naraščajoča kriza. Pridetek je po svoji količini padel za 25—30%, cene pa celo za 75 do 85%. Tako je znašala l. 1931., ko je bila letina izredno slaba, vrednost celokupne agrarne produkcije 60 milijonov lir, lani, ko je bila letina k sreči spet normalna, 75 milijonov lir. Od tega je odpadlo

na vino 42%, na žito 25%, na sadje in zelenjavo 10%, na koruzo 8%, na ostale pridelke pa 15%. Predlanskim je znašal izkupiček za prodano vino 12 milijonov lir (po 45 do 80 lir za hl), za ostalo blago pa 10 milijonov, skupno 22 milijonov lir, to je za 65 milijonov lir manj, nego leta 1926. Lani pa je znašal celotni izkupiček za agrarne produkte 35 milijonov, to je za 52 milijonov lir manj nego pred 7 leti. Dohodki istrskega kmeta so potem takem padli v primeru z l. 1926. za 75 odnosno 60%.

Istrski kmečki dolgovi so dosegli v letu 1932. skupno svoto 108.070.000 lir, število dolžnikov je naraslo na 10.964. Med njimi je 698 kmetov dolgovalo raznim zavodom, trgovcem in zasebnikom po 100 do 2000 lir, 3376 kmetov po 2000 do 5000 lir, 6899 pa po 5000 lir in več. Samo za kritje svojih finančnih obveznosti, za davke, amortizacijo hipotekarnih posojil, obresti in za dolgove pri trgovcih so morali istrski kmetje v letih 1931. in 1932. izplačati skupno 46 milijonov lir, medtem ko so znašali njihovi celokupni dohodki 57 vse svoje ostale izdatke v dobi 2 let! Poleg najnujnejših kmečkih pridelkov, ki si jih je kmet pridržal za dom, naj bi bilo vsakemu posamezniku zadostovalo za življenje v dveh letih 110 lir! Pa je to še povprečna številka, ki za veliko večino malih istrskih posestnikov niti od daleč ne pride do veljave.

Spriči tako katastrofalnega položaja je bilo jasno, da je morala fašistična vlada ukreniti karkoli, da vsaj na videz ohrani svoj prestiž in pomiri — razburjene fašistične kroge. Znano je, da je bil lani konec julija uveljavljen zakonski dekret o sanaciji istrskega kmetijstva. Vlada se je poleg drugega obvezala, da plača del obresti za kmečke dolgov. Računali so, da se bodo na ta način obresti znižale od povprečno 10 na 6,5%. Stvarno bi vlada izdala na račun te podpore nekaj manj nego štiri milijone lir. Po vsej Istri so tedaj sprožili silno propagando za fašistični režim, češ, da je rešil propadajoče istrsko kmetijstvo (s štirimi milijoni!). Preteklo je od tega že 8 mesecev, a tih borih štirih milijonov še danes ni od nikoder. Dognano je, da jih ni prejel ne kmet-dolžnik, ne njegov upnik. Dekret je ostal na papirju, denar pa, če je bil sploh izplačan, se je nedvomno izgubil v žepih — sedaj spet docela pomirjenih fašističnih gospodarskih mogotcev.

Istrski fašisti imajo po štirinajstih letih, odkar je vsa dežela izpostavljena prodiranju italijanstva v hrvatske kraje, še vedno izredno mnogo opravka s kulturno asimilacijo. Kljub vsemu puščenju in požigom pred leti, kljub zakonskemu nasilju v zadnjih časih fašističnega režima in kljub nepopisni bedi in pomanjkanju, ki ju sedanje fašistične oblasti do skrajnosti izrabljajo v svoje politične namene, se ljudstvo celo v krajih, ki so bili že od nekdaj več ali manj izpostavljeni italijanskim vplivom, z upom sicer, toda izredno vztrajno brani njihove osovražene kulture, njih jezika in njihovih idej. V okolici Kanfanara so si fašisti dolga leta zadan prizadevali, duševno zasluž-

niti tamkajšnje hrvatsko ljudstvo. Poitalijančene so že nekaj let vse šole, po vseh delujoče z veliko agilitnostjo razna kulturna in politična društva, pa se je sedaj naenkrat izkazalo, da tudi vse to ne zadostuje za dosego njihovih ciljev. Zato so v Karmedu pri Balu te dni po prizadevanju prefekta Foschia, balsega podeštata in "zaslužne" nacionalne podporne družbe "Italia Redenta" ustanovili novo dečje zavetišče. Velike zasluge za to "novo asimilacijsko gnezdo" si je pridobila tudi žena ravnateljca italijansko-nemškega inštituta za morsko biologijo Marcossantijeva. Ljudi iz Karmeda in bližnjih krajev so prisilili, da so svojo dečo vpisali v zavetišče. Zavetišče samo so otvorili z običajnimi fašističnimi ceremonijami. Toda kljub vsemu še tako vnetemu prizadevanju je pričakovati, da bo trajalo delovanje zavetišča kakor po navadi prvih štirinajst dni, dokler se ne potože fašistično navdušenje, nato pa ponehalo ali pa se omejilo na 10 do 20 otrok, kakor pri drugih takih azilih in šolah.

V Postojni se je preteklo nedeljo vršilo zborovanje fašistične stranke. Zborovali so v baliskem domu. Poleg drugih fašističnih veljakov iz Trsta in s Krasa je bil prisoten tudi pokrajinski tajnik dr. Perusino (nekadaj Perušič). Postojnski tajnik fašistične stranke Zanon, ki je obenem podeštata v Postojni in vrši tudi druge funkcije pri fašističnih organizacijah, je poročal o položaju v stranki. Ob zaključku svojega govora pa je nenadoma podal ostavko na mesto tajnika postojnskega fašija. Med zborovalci je njegova ostavka nato funkcionirala, ki jo je opravil štiri leta in pol, izzvala splošno začudenje, tako da je izgledalo, da niso bili poučeni, kaj se dogaja za kulisami postojnskih fašističnih organizacij. Vsekakor pa je moralo biti pokrajinsko vodstvo stranke dobro poučeno o položaju v Postojni in na Pivki sploh. Bilo je že vnaprej določeno, da bo pri vodstvu fašistične organizacije v Postojni uveden izreden komisariat, znani fašistični centurion Grazioli pa imenovan za komisarja. Ko je dr. Perusino v svojem govoru izjavil, da sprejme Zanonovo ostavko in da imenuje Graziolija za komisarja, so zborovalci Zanonu priredili ovacije, medtem ko so imenovanje Graziolija sprejeli z neopredeljeno hladnostjo in nezadovoljstvom. Vprašanje, zakaj je Zanon odstopil, bržkone ne bo tako kmalu rešeno. Njegovemu izgovoru, da ima preveč posla že pri sami upravi postojnske občine, ni nihče odkrito verjel. Vsakdo namreč ve, da se mu v nobenem primeru ni izplačalo odstopiti od tako sijajnega mesta, kar je tajništvo fašistične stranke v Postojni.

V kvarčerskih ladjedelnih na Reki so v sredo dopoldne splovili v morje novo zgrajeno podmornico "Rubino". Splovitev se je izvršila na zelo svečan način. Udeležili so se zastopniki civilnih, fašističnih in vojaških oblasti, med njim poveljnik pulške pomorske baze admiral Castracane. Podmornico je blagoslovil sam apostolski administrator reške škofije Mechina.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vsled naše dolgoletne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, budiš prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavlani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
(FRANK SAKSER)
216 W. 18th St., New York, N. Y.

BOJ ŠPANSKE REPUBLIKE

PARIZ, 28. marca.

Španska revolucija je dobila svojo Matteotijevo afero, ki stoji že dva meseca v osredju vsega javnega zanimanja in je izzvala strastne politične borbe. Politični umori v Casas Viejas učinkujejo danes v Španiji vse drugače nego pred pičlimi dvema letoma, ko je vsa država odmevala od republikanskih pesmi in se je revolucija pripravljala na znanji in odločni udarec proti staremu fevdalnemu režimu. Prekipevalje republikanemu navdušenju se je medtem močno pogojevalo. Izra lepih sanj se je pokazala železna stvarnost in mnogo vreckravnih Špancev se polagoma celo že zopet vrača k starim idealom.

Januarja meseca je bila Španija pozorišče revolucionarnih nemirov, ki so zahtevali tudi precejšnjo število žrtv. Najbolj krvavi so bili spopadi z uporniki v malem andaluskem mestecu Casas Viejas, kjer so se anarhistični sindikalisti zahtevali za upornike. Politikiške čete so v močnih oddelkih oblegale upornike, a jih niso mogle drugače pregnati iz njihovega zatocišča, kakor da so utrdbo zažgale in v ognju je potem poginilo vseh 19 upornikov, ki so se bili zaprli v trdnjavo.

Kmalu pa so začele po okolici krožiti drugačne vesti. Na lobanjah anarhistov, ki so baše poginili v ognju, so se pokazali sledovi strelcev v glavo, oddanib od spredaj in iz neposredne bližine. Prebivalci iz Casas Viejas so, ko jih je prvi strah nekoliko minil, tudi povedali, da je policija ponoči vdrla v hiše, iz katerih so podnevi padali streli, vrгла moške prebivalce iz postelj, jih enostavno postrelila, nato pa trupla odnesla v goreči fort Chabrol.

Ko je javnost izvedela za ta dogodek, jo je prevzel razumljivo razburjenje in ogorčenje. Poveljnik policijskih oddelkov, ki so bili poslani v Casas Viejas, da zatrejo upor, kapitan Rojas, je postal predmet občega bojkota, tako da je smatral za svojo dolžnost, da zadevo predloži častnemu oficirskemu sodišču. — Tam je izjavil, da je dobil od šefa javne varnosti Menendezja, najstrožji nalog, da naj postopa čim brezobzirneje. Šef javne varnosti mu je zaupal: "Zahtevam neusmiljenje represalije. Za vsakega mrtvega o-rožnika mi prinesite deset mrtvih glav."

Iz poboja v Casas Viejas se je tako razvila velika javna afera z plekosežnimi političnimi posledicami. Bilo je jasno, da je tudi šef javne varnosti za slične postopke dobil naog od zgoraj. Predsednik vlade Azana in notranji minister Casares Quiroga sta bila neposredno zapletena v krvave dogodke, kakršnih ni mogla mlada republika nikdar očitati toliko svetani monarhiji.

Nič ni pomagalo Azani, da je zapri in postavil pred sodišče kapitana Rojas in šef javne varnosti Menendezja, da je žrtvoval celo junaka revolucije generala de Liana, pobočnika državnega predsednika Zamore. Opozicija je videla glavne krivice v režimu ter je prireila generalni napad na vlado. Dvakrat je vlada že odbila naskok združene opozicije, najprej s 47, nato s 43 glasovi revne, opravičujoč se, da gre le za nesrečen slučaj in da ni nobenih podrobnih podatkov. Toda opozicija ni popustila. Vlada je morala slednje pristati na to, da se odpošlje na kraj dogodka parlamentarna komisija, ki naj ugotovi pravo stanje stvari. Po poročilu te komisije se je ravnokar vršila v državnem zboru generalna debata in je vlada dosegla zaupnico z 210 glasovi, dočim opozicija ni glasovala. Ker obstoji španska skupščina iz 460 poslancev, je vlada ostala praz za prav v manjšini, čeprav je napela vse sile, da se izvleče iz zagate, in je poklicala celo italijanske poslane v Madrid.

Republikanski režim se nahaja v hudi krizi. Ni s tem rečeno, da bi večina Špancev predsedala zopet na monarhistično stran, pač pa se režimu obeta borba, ki ne bo lahka odnesla v goreči fort Chabrol. — Ko je javnost izvedela za ta dogodek, jo je prevzel razumljivo razburjenje in ogorčenje. Poveljnik policijskih oddelkov, ki so bili poslani v Casas Viejas, da zatrejo upor, kapitan Rojas, je postal predmet občega bojkota, tako da je smatral za svojo dolžnost, da zadevo predloži častnemu oficirskemu sodišču. — Tam je izjavil, da je dobil od šefa javne varnosti Menendezja, najstrožji nalog, da naj postopa čim brezobzirneje. Šef javne varnosti mu je zaupal: "Zahtevam neusmiljenje represalije. Za vsakega mrtvega o-rožnika mi prinesite deset mrtvih glav."

Razmere so torej danes v Španiji take, da so tudi tam tla ugodna za nov in odločen pokret. Ko se je Madrid nekega jutra zbudil, je videl po vseh oglih nabite letake, ki so pozivali na vstop v fašistično organizacijo. Že ob koncu diktature Prima de Rivera se so ustanovili neke vrste fašistični napadalni oddelki pod imenom "Legionarios de España". Vladi je sicer odločno nastopila proti novemu sovražnikom v modrih srcah, toda kljub temu je postal pokret že tako močan, da si organizacija upa razbijati nasprotniške shode, kakor se je nedavno zgodilo konservativnemu voditelju Mauri in radikalu Lerrouxu. Republiki, o kateri je Azana povedal, da je pripravljena na boj na vse strani, je zrasel nov in nevaren sovražnik.

Naročite se na Glas Naroda, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Nesreča ne počiva!

Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan. KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJIH OTROK? ALI STE ŽE ZAVAROVANI ZA SЛУČAJ BOLEZNI, NEZGODE ALI SMRTI?

Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolniške podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad \$1.100.000,00, članstva nad 20.000. Nova društva se lahko ustanovijo v Združenih državah z 8 člani. Pristopnina prosta. — Berite najboljši slovenski tehnik "Novo Dobo", glasila JSKJ. — Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Anton Zbaničnik, Ely, Minnesota.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORNO DRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Pradednik:
FRANK HOTKO
507 E. 73rd St.,
New York City

Podpredsednik:
MICHAEL UREK,
1715 Gates Avenue,
Brooklyn, N. Y.

Tajnik in arhivar:
JOSEPH POGACHNIK,
530 Liberty Avenue,
Williston Park, L. I.

Blagajnik:
PETER RODE,
72-23 67th Place,
Glendale, L. I.

Zastopnik:
RADO VAVPOTICH,
23-15 — 28th St.,
Astoria, L. I.

Nadgornji odbor:
ANTON KOSIRNIK,
101-21 — 55th Rd.,
Richmond Hill, L. I.

ANTON CVETKOVICH
383 Seneca Ave.
Brooklyn, N. Y.

FRED VELEPEC
72-25 — 67th Place,
Glendale, L. I.

Kdor izmed rojakov ali rojakin je ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za natančna pojasnila. V nesreči se šele pozna kaj pomeni biti član dobrega društva.

To društvo je sicer najmlajše, toda najmočnejše bodisi v premoženju ali članstvu. Društvo je v tem kratkem času svojega obstanka izplačalo že skoro 14 tisoč bolniške in nad šest tisoč smrtnih podpore ter ima v blagajni skoro \$17.000,00.

Društvo zbira vse svoje čiste dohodke v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 383 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

Pri naročilih za več kot \$1.— damo 30% popusta

V SLUČAJU, DA NAM KAKE KNJIGE ZMANJKA, S PRIDRŽUJEMO PRAVICO, POSLATI DRUGE SLIČNE VSEBINE

POUČNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

: : ZEMLJEVIDI : :

MOLITVENIKI

: : : IGRE : : :

MOLITVENIKI

SVETA URA
v platno vez. 90
v fino usnje vez. 150
v najfiniješe usnje vez. 180
v najfiniješe usnje trda vez. 180

SKRBI ZA DUŠO
v platno vez. 90
v fino usnje vez. 150
v najfiniješe usnje vez. 180

RAJSKI GLASOVI
v platno vez. 90
v fino usnje vez. 150
v najfiniješe usnje vez. 180

KVIŠKU SRCA
v imitirano usnje vez. 90
v fino usnje vez. 150
v najfiniješe usnje vez. 180
v najfiniješe usnje trda vez. 180
v bel celluloid vez. 120

NEBESA NAŠ DOM
v ponarejeno 1
v najfiniješe usnje vez. 150
v najfiniješe usnje trda vez. 180

MARIJA VARNINJA
fino vez. 20
v fino usnje 150
v najfiniješe usnje trda vez. 180

Hrvatski molitveniki:

Čitja Jstarnost, fino vez. 1
Slava Bogu, a mir ljudem, fino vez. 150
najfiniješe vez. 160
Zvončke nebeski, v platno 80
fino vez. 1
Vstane, najfiniješe vez. 160

Angleški molitveniki:

(za mladino)

Child's Prayerbook
v barvne platnice vezano 30
v belo kost vezano 110

Come Unto Me 30
fino vezano 35

Key of Heaven:
fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfiniješe usnje vezano 120
(ZA ODRASLE)

Key of Heaven:
v celobit vezano 120
v celobit najfiniješe vez. 150
v fino usnje vezano 150

Catholic Pocket Manual
v fino usnje vezano 130

Ave Maria:
v fino usnje vezano 140

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo 2
Amerika in Amerikanci (Trunk) 5
Angelijska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši 10

Boj nalezljivim boleznim 75
Cerkniško jezero 120
Domači živnozdravniki broširano

Domači zdravnik po Knaipu: broširano 125

Domači vrt 120
Govodreje 150
Gospodinjstvo 120

Jugoslavija (Melik) 1. zvezek 150
2. zvezek, 1-2 snopci 180

Kletarstvo (Skalický) 2
Kratka srbska gramatika 30
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov 30

Kako se postane državljani Z. D. 25
Kako se postane ameriški državljani 15
Knjiga o dostojnem vedenju 70
Knjižna Računovnica 50
Liberalizem 50
Matematika in energija 125
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka 75

Mladeničev, I. zv. 50
II. zv. 50
(Oba skupaj 99 centov)

Miklavstvo 1
Nemško-angleški tolmaz 140
Naveti za hišo in dom 1
Najboljši slov. kuharica, 608 str. 5
lepo vez. (Kallinek)

Nemščina brez učitelja: 1 del 30
2. del 30
Najboljši slovarnik (Jakovčič in drugi) 70
Nemški slovar 50

POVESTI in ROMANI

Obrtno knjigovodstvo 250
Povestinarstvo, broširano 150
Pravila za otroke 65
Psihične motnje na alkoholski podlagi 75
Pravo in revolucija (Pitanele) 30
Predhodniki in idejni utemeljitelji ruskega idealizma 150

Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano 175
broširano 175

Radni slov. italijanski in italijansko-slovenski slovar 90
Solčence 50
Slovenska narodna mladina (Golega 452 strani) 150

Spretna kuharica, trdo vezana 145
Sveti Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezana 30
Sadno vino 40
Sadje v gospodinjstvu 75
Spolna nevarnost 25
Učenik angleškega jezika, trdo vez. 150
broširano 125

Uvod v filozofijo (Veber) 150
Veliki slovenski splošni zbirka pisem, listin in vlog za razne službe in trgovce 125
Veliki svetovni 30
Velika knjižnica 50
Zbirka domačih zdravil 40
Zdravilna zelišča 40
Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 150

Zgodovina Umetnosti pri Slovenceh, Hrvatih in Srbih 190
Zdravje mladine 125
Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 120

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Melik) 150
II. zvezek 80
Prorokovalne karte 1

Agitator (Kersnik) broš. 30
Andrej Hofer 50
Beneška vedeževalka 35
Belgrajski bisler 35
Beli mešec 40
Beli noči, mali junak 40
Božični darovi 35
Božja pot na Bledu 20
Božja pot na Smarjni gori 20

Cankar: Gledališni Lomard, broš. 70
Mimo življenja 80
Moje življenje 75
Romanitične duše 60

Balkansko-Turška vojska 80
Balkanska vojska, s slikami 25
Boj in zmaga, povest 20
Blagajna Velikega vojvode 60
Boy, (roman) 65
Burska vojska 40
Beatin dnevniki 60
Čarovnica 25
Cvetina Borogradska 45
Cvetke 25
Čebolica 25
Črtice iz življenja na kmetih 35

Drobit, in razne povesti — Spisni Mitlićki 60
Delide Eliza 40
Dalmatinske povesti 35
Dolga roka 30
Do Ohrida in Bitolja 70
Doli z orožjem 50
Dve sliki: — Njiva; Starka (Meško) 60
Devica Orizanska 50
Duhovni boj 50
Dedek je pravil; Marinka in škarnjelički 40
Elizabetha 35
Fabiola ali čevke v Katakombah 45
Fran Baron Trenk 30
Filozofska zgodba 60
Fra Diavolo 50
Golopodarska sveta 50
Gostilne v stari Ljubljani 60
Grška Mytologija 1
Gusarji 75
Gusar v oblakih 80
Hadži Murat (Tolstoj) 50
Hči papeža, vez. 1
Hektorjev meč 50
Hedvika 40
Hodi fast, Blage duše, veselotora 75
Helena (Kmetova) 40
Hudo Brezno (II. zv.) 35
Humorska, Groteska in Satira, vezano 30
broširano 30
Isid g. Breznica 150
Izbrani spisi dr. H. Dolman 50
Izbrani spisi dr. H. Dolman 50

IZ MODERNEGA SVETA, TRDO VEZ.

Izbrani spisi dr. Ivan Menciinger: 2 zvezka 150
Igralec, broširano 80
Igralec 75
Jagunje 30
Janko in Metka (za otroke) 30
Jernač Zmagovaf, Med plazovi 50
Jutri (Strog) trdo vez. 75
broš. 60

Jurčičevi spisi: Popolna izdaja vse 10 zvezkov, lepo vezanih 10
6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer broširano 75

Juan Mserija (Povesti iz španskega življenja) 50
Kako se sem jaz likal (Alešovec) 1. zvezek 60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) 1. zv. 60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) III. zvezek 60

Korejska brata, povest iz misijonov v Koreji 30
Krvna osveta 30
Kmetki punt (Senon) 60
Kuhinja pri kraljici gosji nožici 50
Kaj se je Markaru sanjalo 25
Kazaki 60
Križev pot patra Kupiljenika 70
Kaj se je izmislil dr. Oks 45
Levstikov zbirni spisi 30

1. zv. Pesmi: Ode in elegije; Sonete; Romane; balade in legende; Tolmač (Levstik) 70
5. zv. Silka Levstika in njegove kritike in polemike 70

Ljubljanske slike, Hissi lastnik, Trgovci, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezuit, doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakara, Duhovnik, itd. 60

Lov na ženo (roman) 80
Lucifer 1
Marjetica 50
Materina žrtve 75
Moje življenje 75
Mali Lord 80
Milijonar brez denarja 75
Maron, krščanski deček iz Libanona 25

Mladih zanikernikov lastni životopi 75
Mlinarjev Janez 50
Musolino 40
Mrvi Gostaj 35
Mali Klatež 70
Menja 50
Milenkosti (Ivan Albrecht) 25
Mladim srecem. Zbirka povesti za slovenska mladino 25
Misterija, roman 1
Možje 150

Na različnih potih 40
Notarjev nos, humoreska 35
Narod, ki izmira 40
Naša vasa, II. del, 9 povesti 70
Nova Erotika, trdo vez. 90
Naša leta, trdo vez. 70
broširano 50
Na Indijških otokih 50
Naši ljudje 40
Nekaj iz ruske zgodovine 35
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pobodov bivšega slovenskega polka 150
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka 25
Omražni pragorža 30
Odkritje Amerike, trdo vezano 60
mehko vezano 60

Praprotanore zgodbe 35
Pusti in zanki 25
Pater Kajetan 1
Pivinski otok 60
Povest o sedmih obojenih 50
Pravica kladiva 25
Pabirski iz Roza (Albrecht) 35
Pabirski zlatar 35
Priljubljen, povest 25
Pozigalec 25

Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano 1
Po strani klobuk 40
Poi svona 40
Pri strici 60
Prst božji 30
Patrija, povest iz irske junake dobe 30

Prva Ljubzen 30
Po gorah in dolinah 50
Pol litra vigneve 40
Poslednji Mohikanec 30
Pravljice H. Majar 30

Predtržani, Prežern in drugi svetniki v gramofonu 35
Prigodbe čebelice Maje, trdo vez. 75
Pitje solivke, trdo vez. 75
Pred novitost 35
broširano 35
Pisatelj 30
Pisatelj 30

Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30

Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30

Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30

Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30

Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30

Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30

Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30

Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30

Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30

Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30

Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30

Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30

Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30

Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30

Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30

Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30
Pravljice H. Majar 30

FRANŠKI JUDEK

Prisega Hurovskega glavarja 30
Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

ST. 25. Poslednji dnevi Pompeja, II. del

St. 26. (L. Andrej) Črne mase, poslov. Josip Vilmar, 82 str. broš. 35

St. 27. (Fran Erjavec) Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str. broš. 35

St. 29. Tarzan sin opile, trdo vez. 120
St. 31. Roka roko 25
St. 32. Živeti 25

St. 33. (Gaj Salustij Krip) Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 125 str. broš. 50

St. 34. (Ksaver Meško) Listki, 144 strani 65

St. 37. Domače živali 30
St. 38. Tarzan in svet 1
St. 39. La Boheme 90
St. 47. Misterij duše 1
St. 48. Tarzanove živali 30
St. 49. Tarzanov sin, trdo vez. 120

St. 50. Silka De Graye 120
St. 51. Slov. balade in romane 80
St. 54. V mežuri 1
St. 55. Namisljeni bolnik 50
St. 56. To in onkraj Sotle 30
St. 58. Glad (Hamsun) 90

St. 59. (Dostojevski) Zapiski iz mrtevga doma, I. del 1
St. 60. (Dostojevski) Zapiski iz mrtevga doma, II. del 1

St. 61. (Golar) Bratje in sestre 75
St. 62. Idijot, I. del (Dostojevski) 90
St. 62. Idijot, II. del 90
St. 64. Idijot, III. del 90

St. 65. Idijot, IV. del 90
Vol 4 deli 325

St. 66. Kamela, skozi uho sivan-ke, veseloigra 45

Slovenski pisatelji II. zv.: Potresna povest, Moravske slike, Vojvoda Pero i Perica, Črtice 250

Tigrovi zohje 1
Tik za sročito 70
Tatič, (Bevk), trd. vez. 75
Tri indijanske povesti 30
Tunel, soc. roman 120
Trenutki oddiha 50
Turki pred Dunajem 30
Tri legende o razpelo, trd. vez. 65

Tinec in ena noč (Rape) vez. mala izdaja 1

Tinec in ena noč: 1. zvezek 130
II. zvezek 150
III. zvezek 150
3 KNJIGE SKUPAJ 375

Ugrabljeni milijonar 120
V krepkih inkvizicijah 130
V roketu (Matičič) 125
V gorakem zakotju 35
V oklepajku okrog sveta:

1. del 90
2. del 90
OBA SKUPAJ 160

Veliki inkvizitor 75
Vera (Waldova), broš. 35
Vojska na Balkanu, s slikami 25
Vrtnar, (Rabindranath Tagore), trdo vezano 75
broširano 75

Volk spokornik in druge povesti 1
trdo vezano 125

Vojni, mir ali poganstvo, 1. zv. 35
V pusti je šla, III. zv. 35
Valentin Vodnika izbrani spisi 30
Vodnik svojemu narodu 25
Vodnikova pratika I. 1927 50
Vodnikova pratika I. 1928 50
Vodniki in preporeki 60
Zmisl smrti 60
Zadnje dnevi nesrečnega kralja 60
Za klobukom, povest 35
Zadnja kmetička vojaka 75
Zadnja pravda, vez. 70

Zgodovina o nevidnem Slovaku 35
Zmaj iz Borne 70
Življenje slov. trpina, tabračni spisi 150

Zlatopoli 20
Zlatni male Kogorice 45
Zmole in konce gde, Pavlo 45

Zbirka narodnih pripovedk: I. del 40
II. del 40

Znamerje štirih (Doyle) 50
Zgodovinske anekdote 30
Z ognjem in metom 2

Zločin in kaznen: I. in II. zvezek 1
vezano 125

Zgodovinske anekdote 30
Zgodovinske anekdote 30

Zgodovinske anekdote 30
Zgodovinske anekdote 30

Zgodovinske anekdote 30
Zgodovinske anekdote 30

Zgodovinske anekdote 30
Zgodovinske anekdote 30

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MATERE IN SINOVI

Spremljal sem skrbnika ubožev na njegovih obiskih pri varovanih. Med drugim sva vstopila v napol razpadlo koč na Osmi cesti. Zamisljenost in skrajna beda v notranjosti nama ni bila nič novega; toda med vrati se je pojavil v svitu drhteče sveče šiljast, oval obraz, tako zaskrbljen in žalosten, da se mučnega spomina nanj več dni nisem mogel otrestiti. Okrog oči so legale globoke sence in folge, trde gube okrog usta so pripovedovale o malodušnosti in brezumni atoplosti življenja, ki je bilo polno grenkih razočaranj. Žena je plaskala in nezavestno zrla na obiskovalca in kar čutil sem, kako žalivo je nčimoval v tem ozračju večne bede pogled na srčneje bitje.

"Kako se godi staremu?" je prijazno vprašal skrbnik.

Nejevoljno je skemignila z rameni in odgovorila s hripavim, krhkim glasom, a je odšel v ubožnico. Osemdesetletni mož je je pustil o mletu in brez pomoči samo; nista mogla več "drug drugega prenašati, on je za vsako reč takoj zgrozvil".

"Hm," je menil skrbnik, druga sosednikov nimate več?

Stara žena se je žalostno nasmehnila in oddrsala z lučjo k staremu predalniku, ubogi pokveki, ki se je moral nastanjati na uborno posteljo, da ni padel. Naglo je brkljala po spočetnem predalu, vzela iz njega požoltelo, ogoljeno pismo in ga nam pomolila. Bilo je datirano iz rudniškega mesta na daljnem zapadu.

MUTASTI PEVEC

V Schillerjevem gledališču v Berlinu je bila te dni operna predstava. Pela se je opera "La Valliere", ki se je izemila v velikanski skanali. Tenorist, ki bi moral peti glavno vlogo, znan Louis Graveure, je dal sporočiti občinstvu, da ni razpoložen za petje in ni dal ves čas predstave niti glasu od sebe, pač pa je markiral igre. Po prvem dejanju je prišlo do bučnih prizorov. Občinstvo je tulilo in žvižgalo ter zahtevalo, naj se mu vrne vstopnina. Tudi po drugem dejanju so se ponovili nemiri. Po predstavi pa so poslušali doznali, kaj je vzrok "nememu petju" tenorista. Vodstvo opere in Graveure sta v nesporazumu glede odškodnine in pevec mu je zato zagodil po "mutasto" pred vsem poslušalstvom.

padu. Pripovedovalo je o srečni ženitvi, lepih upih na skorajšnje bogastvo in znatnih uspehih in lovu za srečo; obetalo je materi pomoč močnega sina.

"To je bilo zadnje," je mrmljala, "1869."

Kolikokrat in s kakšno ljubeznijo je hodila mati znova in znova brat to pismo, dokler stari papir ni enemel, ko ga je ovela roka v grenkem obupu zmečkala, a ga nazadnje vendarle zopet zravnila in zgledila. Trudno so prihajala in potekala leta; z njim je prišla beda in ni več odšla. Zima za zimo, in vsaka se je zdela hujša ko prejšnja,

(Falcadio Hearn: V cincinnat-ski četrti.)

IRONIJA SMRTI

Da se usoda včasih prav čudno pošali s človeškim življenjem, je znana stvar. Zgodba o požiralnem meču, ki se mu je v grlu zataknila ribja koščka, se ponavlja v življenju le prečestokrat.

Vzemimo znanega ameriškega vlomilca Teddyja Mortona, ki ga je dal pred nedavnim neki ameriški bančni ravnatelj peklati iz ječe, da mu je odprl blagajno, od katere se je bil izgnubil ključ. Morton je opravil to delo v nekoliko sekundah kajti ni je bilo ključavnice, ki bi se mu kdaj ne odprla. Te dni pa je prišlo poročilo, da se je Morton neznančno vrezal pri odpiranju konservne skatle. Kri se mu je zastrupila in v nekoliko urah je bil mrtev.

Angleškega letalca Harryja Fentona so imenovali "angleškega Richthofna", kajti veliko je bilo število sovražnih letal, ki jih je med vojno sestrelil na tla. In veliko je bilo število bojev, iz katerih je izšel brez najmanjše praske.

Po vojni je ošel v Ameriko, kjer je postal zasebni zračni pilot. Pred kratkim je med poletom treščil na tla in se ubil. Preiskava ni našla na aparatu nobenega sledu, ki bi kazal, da je nasreča nastala zaradi kakšnega defekta. Pač pa je bil letalec obraz močno otekel. Zdravnik, ki je truplo preiskal, je izjavil, da je morala letalca, ki je bil ubit vsem kriglam, šrapnelom in letalskim bitkam, med poletom piti kakšna čebela, ki se je bila splazila v aparat, in sicer v nosno korenino. To je povzročilo naglo otekanje, zaradi katerega je Fenton za trenutek izgubil vid, orientacijo, oblast nad letom — in življenje.

Znani ameriški mojstrski plavca...

George Seddill, ki se je bil izkazal na olimpiadi v Los Angelesu in ki bi moral v kratkem nastopiti v tekmi za ameriško prvenstvo, se je te dni vračal malo natrkan z nekakega godovanja. Zadel je ob neko okrajo in padel na tla tako nesrečno, da se mu je obraz pritisnil v plitko deževno mlako na cesti. Šampion v vinskih okoliščinah ni imel moči, da bi se dvignil ali obrnil in je žalostno — utonil.

Dr. Sawyer je v laboratoriju ameriških delavnic General Electric raziskoval najslabše električne napetosti, ki se uporabljajo n. pr. za razbijanje atomov in izdelavo umetnih diamantov. Često so se njegovi prijatelji šalili z njim, da ga bodo te napetosti nekoč zmele v prah. Velika zmot! Da ga je uničila, je zadostovala običajna napetost električne svetlobne napeljavice, ki se je je Sawyer te ni po neopredvidnosti dotaknil z mokrimi rokami v kopalnici...

Rekohorec Fred Murphy, velikan po postavi in moči, je umrl osem dni potem, ko mu je nevesta ob slovesu na postaji v neznem — objemu zlomila tri rebra...

Raziskovalec Scott, ki je plezal po Himalaji, se je vrnil zdrav in tesel s ture, doma mu je spodrsnilo na stopnicah in si je zlomil tilnik... Angleški učenjak Townfall, ki je raziskoval najhujše strupene voine pline, se je zastrupil po nesreči z ogljikovim oksidom svoje peči... Francoski polkovnik Cionet, ki je pod Napoleonom I. opravil vse večje in manjše bitke, je umrl od neznatne odrine, ki mu jo je bil povzročil gumb njegovega ovratnika...

OKROG BALTSKE ANTANTE

Odkar se je s tesnejšo pogodbeno povezanostjo ojačila Mala antanta, se pogostejše lansirajo predlogi za osvojanje slične zveze med državami ob Baltičkem morju. Tudi tamkaj, naj bi se osnovala antanta, ki bi povezovala v trdnjso in zato jačilo celoto miale republike, ki vsaka zase danes zelo malo pomenijo, vsaj kar se tiče uveljavljanja v mednarodnem svetu.

Dasi je najnovejšim projektom za baltisko antanto dala pobudo vsekakor preureditev Male antante, vendar je treba naglasiti, da ta ideja ni nova, marveč da se pojavlja zdaj v tej, zdaj v oni obliki, ki že vsa poveljna leta. Prav tako stare pa so tudi ovire, na katere je misel doslej še vselej naletela, da bi jih mogla odstraniti ali premagati.

Ako vzamemo za izhodišče premostruvala primerjavo z Malo antanto, moramo takoj kot izredno važno razliko naglasiti, da ima Mala antanta trdnjo osnovo v svoji življenjski nalogi: čuvati obstoječe stanje, ohraniti si pridobitve osvobodjenja in zedinjenja in za vsako ceno preprečevati vse, kar bi merilo na povratek v nekdanje stanje. Zato je in mora biti Mala antanta neizprosno proti revizionizmu; zato mora biti njena politika ostro naperjena zoper revizionistično akcijo v srednji Evropi in se sprito tega avtomatično obrča zoper preostanke nekdanih centralnih sil in vseh, ki se krijejo za njimi. Prav iste interese in smotre ima Poljska, zato se samo ob sebi vsiljuje tesno sodelovanje med njo in Malo antanto.

Od baltičkih držav je na račun centralnih sil pridobila samo Litva, ki ji je morala Nemčija odstopiti klajpedsko ozemlje. Toda svojo nacionalno svobodo je tudi Litva, kakor vse ostale baltičke države, dosegla na račun Rusije. Proti carske Rusije in notranje zmole v toku revolucije, to so bili poglaviti činitelji, ki so baltičkim narodom tako z lahkim pripomožli do nacionalne svobode in samostojnosti. Vendar popolnoma brez zveze z Nemčijo tudi njihova usoda ni bila. U dobi ruskih porazov na bojiščih so nemške bojne sile prodirle daleč ob Baltičkem morju proti severovzhodu, po izbruhu revolucije so Nemei svojo okupacijsko razširili še dalje in zasedli celo Finsko ter bistveno pripomogli k njeni ločitvi od Rusije, toda s težnjami, da iz baltičkih dežel uredijo pod to ali ono masko nekakšno svoje kolonije ali nekaj podobnega. Njihove nakane je preprečil poraz na solunski fronti in na zapadnih bojiščih; zapustiti so morali na hitro baltičke province, ki jih je nato intervencijska politika zapadnih velesil očevala pred povratkom ruske oblasti v sovjetski obliki. Z mirovnimi pogodbami pa so si novo osnovane republike ob pravem času zagotovile priznanje tudi od sovjetske strani.

Ta kratka označba nam že zadostuje, da vidimo, kako drugačna je mednarodna politična orientacija baltičkih republik nego osvobodjenih srednjeevropskih in balkanskih držav. Ne da pa se domiti, da bi končno restavrirana in po starem militarizirana Nemčija znova posegla tudi po baltičkem predelu. Čeprav se zdi ta nevarnost še zelo daleč, vendar ni tako daleč, da je ne bi videli zelo opreznih in dalekovidnih državnikov. Blizja in očitnejša pa je druga stvar. Baltičke države so v največji meri zainteresirane na tem, da ostane sedanje stanje v njihovem razmerju do Rusije, od katere bi jim najprej mogla zapreti nevarnost. Ako potegnemo iz navedenega zaključke, moramo reči, da so v velikih obrisih življenjski interesi baltičkih republik najbolj slični interesom Poljske, dasi s preložitvi jo težišča od zapadne na vzhodno fronto. Zato ni čuda, da so se ponovno dajale pobude za baltisko zvezo, ki bi jej pristopila tudi Poljska. Razni so vzroki, ki so povzročili, da se to ni zgodilo. Litva, ki je najbolj zainteresirana v antinemškem smislu, ima s Poljsko najhujši spor, o katerem ne moremo reči, da se je v toku let kaj prida ublažil; doslej je preprečeval vsakršne poskuse zblizanja. Latvija, Estija in Finska pa se ves čas obotavljajo, vzeti pobude za baltisko zvezo preveč resno. Zakaj sovjetska Rusija je ponov-

no na nedvoumen način pokazala, da bi jej bila vsakršna zveza ob Baltičkem morju skrajno nesimpatična, ako ne naravnost izraz sovražnosti. Po pravici zato premišljajo baltičke države, ali si ne bi, vsaj kar se Rusije tiče, s tako zvezo več škodilo nego koristilo. Niti močno antikomunistična politika na Finskem ni ideje baltičke zveze v očitnem smislu približala realizaciji. Zato se je zdela baltičkim republikam doslej praktičnejše ohraniti individualno dobre odnose z Moskvo, v ostalem pa se kolikor mogoče nasloniti na evropski zapad, na Francijo, in zlasti na Anglijo. Angleška orientacija je v baltičkih deželah zelo simpatična in podoba je za enkrat, da te države ne kalkulirajo napakno.

Govorili smo doslej o baltičkih državah v običajnem, hkrati ožjem smislu. V širšem obsegu spadajo zraven vse države, ki ležijo ob Baltičkem morju, tedaj tudi Švedska in Danska, pa tudi Norveška in končno seveda tudi Nemčija. Samo fantazija more biti seveda misel, da naj bi se osnovala zveza iz vseh teh držav. Pa tudi če izločimo Nemčijo, se nam pokaže takoj Danska, ki nima prav nikakega smisla in interesa za to, da bi se vpletala v splošno baltičsko zadevo. Danska je pač kot star okupljonec, ki se ne peča rad z mladostnimi igrami svoje okolice. Komaj kaj drugačna je stvar z Norveško, vsaj kar se tiče baltičskih zadev. Edinole s Švedsko je drugače, ali tudi tu le v omejenem smislu. Sicer so se pa že ponovno pojavili načrti, da bi se Švedska vsaj s Finsko tesneje zvezala, pa se doslej še niso mogli realizirati, zakaj preveč je še nasprotij iz preteklosti. Saj je Zvezda do l. 1809. gospodovala na Finskem, in še do danes je ostalo v deželi blizu pol milijona Švedov, ki jih polagoma odrija finska nacionalna emancipacija z najboljših družabnih in gospodarskih pozicij; kjer pa imamo opravka z nekdanjimi gospodari in hlapei, tam se more šele polagoma pripraviti osnova za iskreno in trdno prijateljstvo.

Podoba je potemtakem, da prestane v območju možnosti samo baltička zveza v omejenem obsegu, pa tudi do te je bržkone še nekoliko dlje, nego se zdi na prvi pogled.

HITLERJEV RODOVNIK

Kakor znano polagajo v nemških narodnosocijalističnih krogih mnogo važnosti na "čisto raso" in močje, ki stičejo za izvorom kakšnih večjih ali manjših velic in vrstah te stranke in jim sestavljajo rodovnike, tvorijo naravnost nov poklic, ki dobro nese.

Te dni so v Lipskem izdali Hitlerjev rodovnik, iz katerega ugotavljajo z velikim veseljem, da se njegov rod odlikuje po svoji posebnosti, življenjski moči in vztrajanju na domači grudi. Vsi Hitlerjevi predniki so pripadali nižjeavstrijskemu kmetovalstvu in mnogi so čakali visoko starost nad 80 in celo 90 let. Hitler sam se je rodil iz tretjega zakona svojega očeta, ki je štel ob njegovem rojstvu že 52 let. Preden je nemški diktator dosegel svoj cilj, so smeli po Nemčiji seveda še javno govoriti, da njegovo nemstvo vendarle ni tako "čisto".

VODNIKOVE KNJIGE za leto 1934

lahko že sedaj naročite. — Pošljite nam \$1.

in knjige Vam bodo poslale naravnost na dom.

Naročila sprejema:

"GLAS NARODA" 216 W. 18th Street New York, N. Y.

PRELIV MED KASPIŠKIM IN ČRNIM MORJEM

Znano je, da se Volga ne izliva v Črno morje. Sovjetska vlada, ki s svojimi načrti sploh ne priznava nobenih ovir in mej, je pa sklenila, da je treba tudi Volgi stopiti na prste in sicer v toliko, da se sicer ne bo izlivala v Črno morje, pač bo pa morala preko Maniškega morskega preliva vzeti Kaspiško morje v Črno. V ta namen so Rusi sklenili prevrtiti kavkaški hrbet, prostor, ki loči obe jezera, pa presekati z morskim prelivom. Tako bi parniki lahko vozili z Volge preko Kaspiškega morja naravnost v Črno morje iz Črnega morja pa zopet nazaj v Kaspiško.

Preliv je projektiran preko Maniške nižine, ki leži v krajini donskih kozakov v smeri od jugovzhoda proti severozapadu ob reki Manič, ki se izliva v reko Don. Ta nižina je posuta z jezovi in prelivi, kamor se steka ob hudem deževju ali spomladi, ko kopni sneg, vsa voda, kar je je preveč, in tvori tako ugodne pogoje za uresničenje tega velepotnega načrta. Z morskim prelivom bi se sicer Kaspiško morje izkoristilo naravni sistem rek in jezer Maniške nižine.

Vodo bi lahko dobival preliv iz treh rek severnega Kavkaza, iz Tereka, Dona in Kubani. Tako nastaja trojna rešitev maniškega problema. Najugodnejša se zdi tereška rešitev. Pri nji bi preliv napajala voda naravnim putem brez črpalnih stanic, ki bi bile potrebne pri drugih dveh možnostih. V maniški kotlini je več jezer, ki so zvezana z Azovskim morjem po rekah Manič in Don. s Kaspiškim morjem bodo pa zvezana po umetni prelivu z devetimi zapornicami. Tereški preliv se bo iztekel v reko Kuma, ne da bi prekinil njen tok. Maniški preliv bo 620 km dolg in širok bo znašal 350 do 400 milijonov rubljev.

Če bo ta preliv res zgrajen, bo njegov gospodarski pomen ogromen. Proti kotlini Kaspiškega in Črnega morja, zvezanih s prelivom, se vlečejo velike nižine Kazakstana, Turkmenije, južnega Polvolžja, Prikaspiškega kraja in severne Perzije. Skozi preliv bo vozili na Črno morje zlasti nafto, kazakstansko meso, žito in les iz Polvolžja, turkentsko sadje in tranzitno blago iz Perzije. Celoten obrat blaga po Maniškem prelivu je proračunan za leto 1937 na 127 milijonov ton. Velik pomen pripisuje prelivu tudi v tem, da bi olajšal preoblene zakavkaške železnice. Maniški morsk preliv bi rešil tudi vprašanje ruskotškega morskga pristanišča, ker bi dovolj poglobil morsk dno, da bi se lahko ustavljali v pristanišču tudi prekooceanski parniki.

NAJNOVEJŠI AMERIŠKI PARNIK

New York bo kmalu pozdravil najnovejši ameriški parnik, ki bo pristal v Hudson River ob 22. cesti, ko bo završil svoje prve oficijelne poskusne vožnje. Zadnji dodatek k hitro rastoči ameriški trgovski mornarici je parnik Washington, ki je v vseh oziarih sličen parniku Manhattan, kateri je bil pridelen United States Lines meseca avgusta.

Manhattan je največji parnik, kar jih je bilo zgrajenih v Ameriki, prvi, ki je bil zgrajen za prekooceansko vožnjo v 35 letih in najhitrejši kabinski parnik na svetu.

Parnik Washington prav nič ne zaostaja za njim. Svojo prvo vožnjo bo nastopil dne 10. maja. Prostora ima za 1100 potnikov v kabinskem, turističnem in tretjem razredu. Prostori za potnike so na osemih krovih.

Javni prostori v kabinskem razredu so zelo razkošni. Na razpolago je kavarna, velik salon v georgijskem stilu, knjižnica, kladilnica, beneški palmni vrt, telovadnica in bazen za kopanje. Na razpolago je brivnica in česalnica ter posebna soba, v kateri se lahko igrajo otroci.

Skozi vse kabine so v zvezi s privatnim kopalščem in v vsaki je telefon. Več kot 40 odstotkov turističnih kabin ima privatno stranišče. V vsakem prostoru na parniku je električna veternica.

Potovanje v tretjem razredu je zelo prijetno, ker so na razpolago vse udobnosti.

Ves izmučen in iz reda?

Pred več leti je glavni zdravnik specialist iznašel zdravilno zmes, ki je čudovito delovala na njegovih bolnikih z jakanjem oslabilih in uničenih organov, ki niso delovali kot potrebno in so rabili tonike. Ta predpis se sedaj prodaja v vseh lekarnah po nižji ceni za en dolar za eno mesечно zdravljenje. Ako po dvajsetih dneh niste zadovoljni se vam vrne vaš dolar. Samo pjdite k vašemu lekarnarju in si naročite steklenico prave NUGA-TONE—pazite da bo ime na steklenici.

Nuga-Tone

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno, da kdaj imate plačano naročnino. Preca številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnja opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:

Pueblo, Peter Calle, A. Saffie
Wausenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS:

Ancona, Mary Butcher
Chicago, J. Bevcic, J. Lukanič
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Mary Bambich, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Jože Zelenc

KANSAS:

Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND:

Kitzmillier, Fr. Vodopivec
Steyer, J. Černe (za Penna., W. Va. in Md.)

MICHIGAN:

Detroit, Frank Stular

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Gouze
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouze
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Pavše
Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:

Roundup, M. M. Pavian
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Gowanda, Karl Strniša
Little Falls, Frank Masle

OHIO:

Barberton, John Balant, Joe Hili
Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik
Euclid, F. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumše
Warren, Mrs. F. Rucher
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:

Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA:

Ambridge, Frank Jakše
Bradford, J. A. Gernu
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, J. Brezovec
Export, J. Previč, Louis Suputič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polantz
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Züst
Moon Run, Frank Podmilšek
Pittsburgh in vso okolico, Vincent Arh
Pittsburgh, J. Pogacar
Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pezljre
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, J. Skerlj, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Allis, Frank Štok
Sheboygan, Leo Majcen

WYOMING:

Rock Springs, Louis Tauchar
Diamondville, Joe Rolic

Vsak zastopnik izda potrdilo za svo to, katero je prejel. Zastopnike raje kom tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Koledar l. 1933

Vsebuje poleg spisov dveh naših pisateljev Trohe in Rupnika tudi pesmi Johna Bukovinskega, opis našega "Severnega romarja" Platinška, par krasnih povesti, poučne članke iz zemljepisja, naravoslovja in zgodovine ter nešteto drugih zanimivosti.

Cena 50c

Vpoštevajoč slabe gospodarske razmere, smo ga tiskali le omejeno število. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes.

TEH 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, PO-UKA IN NASVETOV JE VREDNIH ZA VSAKEGA 50 CENTOV

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York, N. Y.

JUDITINA PRISEGA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

52

— Prosim, izročite to pismo mladi dami, ker je zelo važno.
Hans je hotel, da dobi Judito pismo v roko prej, predno zaprosi njenega strica za njeno roko.
Borau sprejme Hansa v svoji pisarni in mu pritrpe stisne roko.
— Prosim vas, sedite, gospod grof.
Hans pa se postavi pred njega.
— Dovolite mi, da stojim, gospod baron in da vam brez ovinkov predložim svojo zadevo. Bojim se, da bi me minil pogum, ako bi se kaj odlašal. Prosim vas za roko vaše nečakinje, ker jo iz srea ljubim.
Iz teh besed je zvenela resnica in globoka zadega, kar je stari baron tudi takoj opazil. Baron resno pogleda v blede Hansov obraz.
— Zakaj se bojite, da bi izgubili pogum za to prošnjo? — ga vpraša mirno.

Žile na Hansovem obrazu se napno.
— Ker natančno vem, kako predzna je moja prošnja, ker boste mislili, da so me premoženjske razmere vaše nečakinje napotile do tega, da prosim za njeno roko. Mogoče me ne poznate dovolj, da bi vedeli, da je to pri mojem značaju izključeno. V resnici bi mi bilo ljubše, da bi mogel Juditi sam nuditi udobno življenje. Zato prosim, da razumete, koliko poguma mi je treba, da zahtevam nečakinjo barona Borau za svojo ženo.

— Mislim, da vas razumem. Vem, da ste zavržli Miss Field, ki ima milijone; vem tudi, da ste mojo nečakinjo že ljubili, ko je še bila revna. Hočem biti ravno tako kratak kot vi. Ker vem, da vas Judita tudi ljubi in ker mi je mnogo lažje na tem, da bi vas osrečil, rad privolim, da vzamete Judito za svojo ženo.

Hansove oči hvaležno zažare.

— Gospod baron, dam vam svojo besedo, da bom Judito, kolikor je v moji moči, osrečil.

— Prepričan sem o vaši dobri volji. Toda svojemu dovoljenju moram dodati dva pogoja. Prosim, sedite, da se razgovoriva.

Hans sede baronu nasproti.

— Kakšna sta ta dva predloga, gospod baron? Ako mislite kaj zaradi važnosti premoženja, katero ji mislite, kar žalibog vem, dati kot svoji dedinji, tedaj vas še sedaj prosim, da se na mene prav nič ne ozirate. Vedno upam, da bom toliko zaslužil, kar za sebe potrebujem in nočem biti deležen premoženja svoje bodoče žene.

Smeje pogleda stari gospod v blede Hansov obraz.

— Samo pomirite se, prijatelj. Nikdo ne misli na to, da bi vi šli za denarjem. Vendar pa morate, ako hočete vzeti Judito, prevzeti obvezo, da boste dobro opravljali njeno dediščino. In moj pogoj je celo, da boste en del Juditinega premoženja takoj po poroki vzel za oskrbo in upravo posestva.

— To bo moja dolžnost, gospod baron, in svoje dolžnosti se nisem nikdar zanemarl.

— Dobro, o podrobnostih človeka se pogovorila. Toda povedati vam hočem še druge stvari. Od vas zahtevam, da nikdar ne zahtevate od Judite, da bi kdaj živela v vaši gosposki materji in da ji vedno preskrbite stanovanje v kakem drugem kraju, kakor pa kjer živite vi s svojo soprogo.

— Gospod baron, moja sestra me je prosila, da je nikdar ne smem siliti, da bi morala živeti s svojo materjo in to sem ji tudi obljubil. Iz tega morete razvideti, da svoje žene ne bom nikdar silil, da bi živela s svojo tačo, še posebno, ker vem, da se ne morete videti. Ravno včeraj, ko sem bil v Berlinu pri svoji materi, mi je zopet pokazala, da nima nikakega materinega čuta. Gotovo veste, kaj ji je morala Judita prisesti. Prosim sem jo, da Judito razreši te prisige. Toda moja prošnja je spet tako zavrnjena, da me je zopet skušala pregovoriti, da bi se poročil s Mildred. Toda takoj nato, ko je prejela od Felice pismo, je izpremenila svoje mišljenje in dala mi je za Judito pismo, v katerem jo prosi, da postane moja žena.

Zaničljiv nasmeš se razljuje preko baronovih ustnic.

— Jaz sam sem napolnil Felice od tega, da je pisala materi ter ji sporočila, da je Judita bogata dedinja. Vedel sem, da bo to vaša naloga, katero vam je Judita naložila, olajšalo.

— O, vi veste, o čem sva se z Judito razgovarjala?

— Da; in tudi upam, da mi boste tudi v bodoče privoščili, da bo Judita vedno imela otroško zaupanje v mene. To je tako prijetno za moje staro, do sedaj tako osamljeno sree. In sedaj vam tudi povem, zakaj zahtevam, zakaj Judita ne sme živeti v vaši materji.

Kajti, ko bi bila grofica Erlau v hiši moje nečakinje, bi mi bila ta hiša zaprta. Odkrito vam povem, gospod grof, da je bila vaša mati kriva, da sem postal samotar in zaklet sovražen ljudj. Nekdaj sem jo ljubil, jo ljubil tako iskreno in goreče, da sem mislil, da brez nje ne morem živeti. Toda tedaj sem bil še popolnoma odvisen od svojega očeta. In četudi je bil bogat, je nas otroke držal zelo strogo. Vaša mati je vedela, da bomo do očetove smrti, ki je bil tedaj še zdrav in močan, navrženi na majhne dohodke. Ravno tedaj se je vaš oče vrnil s dolgega potovanja in se je takoj zaljubil v vašo mater. Bil je grof na Erlau in je zato mislila, da je še bogatejši, ko pa je bil v resnici. Dovolj, prejel sem pismo, v katerem mi je sporočila, da se je motila, da ni bila prava ljubezen, ki jo je čutila do mene, da je šele sedaj odkrila svoje sree in obljubila svojo roko grofu Erlau. Kaj sem tedaj čutil — svoje življenje bi mogel vreči od sebe. Toda zadovoljil sem se s tem, da sem postal samotar in čudak. Kmalu pa sem tudi jaz postal gospodar na Borau. Vedel sem, da me je zavrgla zaradi premoženjskih zadev, toda vedel sem boljše kot vaša mati, da premoženjske razmere vašega očeta že tedaj niso bile dobre. In pri vsem tem je poročil revno dekle, toda vaš oče je bil skozi in skozi plemenit človek. Vi ste mu znanje in notranje podobni, samo k sreči nimate njegove slabosti, ki je dovolila, da ga je njegova žena spravila na beraško palico. Ne zamerite mi tedaj, da sem bil vesel, da se mi je premoženje vedno večalo, kajti vedel sem, da si je vaša mati, ko je postajala vedno revnejša, pogosto očitala, zakaj me je zavrgla. Ko je prišel čas, ko bi morala Erlau zapustiti, sem skrivaj pokupil vsa dolžna pisma, da sem preprečil, da ni bila izgnana.

Hans se prestraši.

— Vi? Vam je tedaj morala moja mati biti hvaležna za tako velikodušno priznanje.

— Mojega dejanja ne imenujte velikodušnega. To je bilo moje maščevanje, da je bila mati prisiljena iz svojih rok sprejemati dobroto, seveda, ne da bi vedela. In te dobrote bi ji bil vsilil od njenega konca, ako ne bi odšla po svetu. Toda nekaj me je potegnilo iz zakrknjenosti mojega čustva — videl sem vas in vašo sestro, sem slišal od komercialnega svetnika, da ste popolnoma drugačen — in jaz, ki sem bil sam na svetu in sem mislil, da nimam nobenega dediča, sem se trdno odločil, da vas postavim za dediča na Erlau in tudi na kak način prekrbim za komteso.

Hans se zgane.

— Gospod baron, na glavo moje matere ste stresali goreče ogle.

In iskreno se vam zahvaljujem za vašo dobro voljo, da ste se hoteli spomniti mene in moje sestre. Vse, vaš obnašanje se mi zdi zelo, zelo velikodušno.

(Dalje prihodnjik.)

KLJUČI, KI SO ODPIRALI VSA VRATA

V tiznem ameriškem letovišču Miami so aretirali te dni mednarodnega vlomileca, ki so mu dišali najbolj dragulji. Pri njem so našli za dober milijon dolarjev ukradenih draguljev. Možu pa ni bilo tako žal draguljev, ki so mu jih vzeli, kakor velikega svežnja ključev.

Že dolgo je newyorška policija iskala drznega vlomileca, ki so ga varnostne oblasti po mnogih vlomih in tatvinah enako dobro poznale v Londonu, kakor v Berlinu, Antverpnu in New Yorku. Nedavno se je naselil v letovišču Miami, kjer je imel največ prilike za svoj dobičkanosni posel, saj zahajajo v to letovišče vsak dan milijonarji. Toda predrež se je končno le ujel. Pri večini vlomilec mednarodnega kova je tako, da postanejo po mnogih uspehih neopredeljeni in gredo sami v spretno nastavljen past. In tako so veliki uspehi zapeljali tudi tega vlomileca, da je zapustil v hotelu, kjer je ukradel neki dami za 70.000 dolarjev draguljev, dobro vidne odtise prstov. Kmalu po tatvini sta se zglasila pri njem dva detektiva, da bi ga aretirala.

Vlomilec se piše Harry Sidmore. Mož je pa imel tudi svojo družino dobro organizirano, tako da je žena s pomočjo otroka nekoliko za držala detektiva, ta čas je pa mož odstranil važne papirje in druge sledove svojih zločinov, potem pa je stopil smeje pred detektiva. Na poziv, naj jima izroči ukradene dragulje, je mirno odgovoril: "Ne bo vama treba dolgo iskati jih." In prinesel je iz omare in kovčgov šest vrečic, polnih nakradenih draguljev. Stresel jih je na tla in detektiva sta kar strela nad tolikim bogastvom. "Tu je vse skupaj," je dejal vlomilec, "manjka samo en briliant, ki sem ga podaril svoji prijateljici."

Nekrat je pa padel iz ene vrečice sveženj ključev, vlomilec je maloma izgubil ravnotežje in ves iz sebe je vzkliknil: "Če mi vzamete ključce, me pripravita ob največji zaklad. Celih deset let sem rabil, da sem izdelal teh 100 ključev. To so ključji, ki mi odpro vsaka vrata, z njimi lahko pridem v še tako dobro zaklenjen hotel ali sobo. Ni ključavnic, ki bi je moji ključji ne odprli. Proti mojim ključjem je bil ves svet brez moči."

Sosedi drznega vlomileca so bili seveda zelo presenečeni, ko so izvedeli, kdo je eleganten gospod, ki je stanoval v njihovi neposredni bližini. Med njimi je nastalo splošno razburjenje, čeprav je bilo brez vsake podlage, kajti vlomilec takega kova navadno v svoji najbližji okolici ne krajejo. A zdaj Sidmore ključji ne bodo več pomagali, kajti vrata jetnišnice ne bodo mogli odpreti, čeprav vlomilec trdi, da jim ni mogla kljubovati nobena ključavnica.

Iz Slovenije.

Novi grobovi

V ljubljanski bolnici je umrl vojak bolezni Frane Bohinjec, posestnik v Lešah na Gorenjskem. Umrl je star šele 40 let in zapušta vdovi tri otroke.

V Ljubljani je umrla Alojzija Potočnikova, soproga svetnika državnih železnic.

V ljubljanski bolnici je umrla Marija Severjeva, soproga krojaškega mojstra.

V Zgornji Šiški je umrl Frane Graul, hišni posestnik in mizarški mojster.

V celjski bolnici je umrl star komaj 40 let Andrej Selšek, pekovski mojster iz Celja.

Goljufija z dokumenti za beračenje

Celjska policija je aretirala 29-letnega muslimana Salka Sinanovića, ker je bil v posesti dokumentov za beračenje, ki jih je sam izdeloval in prodajal. Pri njem so našli okrog 15 potvorenih priporočil za pozorele, oškodovance po povodnji in za nabiranje prispevkov za gradnjo neke cerkve Sreča Jezusovega. Imel je tudi prazne formulare takih priporočil, ki so žigosani s štampiljko okroglega sodišča v Banjaluki.

Nevaren izprijenec

V Ljubljani se je pojavil pred neko hišo mlad, kakih 25 let star mladenič brez brk in črtni kodrastimi lasmi ter začel vabiti z dvorišča v vežo neko petletno dekle. Ko je deklica prišla k njemu, ji je ponujal bombone in jo vprašal, kje stanuje hišnik. Deklica mu je povedala, da v podprtihi, in je vedla neznanca po temnih stopnicah navzdol. V temi pa je tuje začel otroka nenadno poljubovati, zagrešil je ostudne nedostojnosti in potem hitro pobegnil. Bržkone je bil pregnan. Deklica je zločinsko zgodbo povedala očetu, ki je hišniček takoj poslal k zdravniku. Ta je ugotovil, da dete k sreči ni poškodovano.

Pekel v družini

5. aprila je stal pred petletnim kazenskim senatom 35letni posestnik Jurij Sernek iz Gruškova pri Podlesniku nižje Ptuj. Obtožen umora lastne žene Marije. Sernek se že dolgo let ni razumel s svojo ženo, ki je bila vdana pi-jaci. Zato jo je pogosto prav zverinsko pretepel in je bil zaradi teške telesne poškodbe že osemkrat kaznovan. Predlanskim se je ločil, vendar je še prihajal k ženi in jo vsakokrat pretepel. Tako je obiskal svojo ženo, ki je spala skupaj s 16letnim sinom Tomažem, tudi letos 9. februarja. Pozno zvečer je prilomastil in na njegovo zahtevo je sin odprl hišna vrata. Sernek je vdrl v hišo in obdelal v postelji ležečo ženo s polenom tako močno, da je obležala hudo poškodovana. Prizanesel pa tudi

ni sinu, ki je klical sosede na pomoč. Žena je kmalu nato podlegla poškodbam.

Sernek je v preiskavi kakor tudi danes dejanje priznal, izgovarjal se je pa na hudo jezo, ki ga je večkrat popadla. Zatrjeval je, da tudi ni mel namena žene umoriti ter jo je hotel samo preteptati. Senat ga je spoznal za krivega uboja in je bil obsodjen na 10 let in mesec dni robije ter na trajno izkubo častnih državljskih pravic.

Strašna smrt slaboumne starke

Ko je šel posestnik Alojzij Volnar skozi Botkovec, je v svoje veliko začudenje malo pred polnočjo zagledal luč v koči 78letne starke Terezije Šori, ki je prebivala popolnoma sama in je bila splošno znana kot zelo čudaka ženska. Radoveden je pristopil k oknu in takoj opazil, da gori na tleh z velikim plamenom brez cilindra petrolejska svetilka, da se gost dim vije po vsej sobi in da so se okrog štedilnika že vnele neke obleke. Slutec nesrečo, je sprva sam razbijal po vratih, pozneje pa sta se mu pridružila še dva okolčani in ko so vdrl v hišo, se jim je takoj pri vstopu v vežo nudil strašen prizor.

Preko vhoda v kuhinjo je ležala staraka popolnoma gola, nad njo pa so se dvigali oblaki črnega, zadušljivega dima iz okvira kuhinjskih vrat, ki je bil do zidu ožgan in pregorel. Kakor so pozneje ugotovili, so padale iskre iz svetilke na vse strani, vnele razne enje okrog štedilnika in tudi obleke na nesrečni starci, ki se je omamljena od dima nezvestna zrušila na tla. Ker so se vneli tudi podobni kuhinjski vrat, bi tlelo gotovo naprej in bi postala kmalu vsa koča žrtev požara. Nesrečno starako je najbrž zadušil petrolejski dim še preden je na njej stela vsa obleka.

ZGODOVINA IN RESNICA

V francoski vasi Neuville-sur-Sarthe imajo učitelja, ki je imel pogum povedati otrokom v šoli, da nikakor ni gotovo, dali je Devica Orleanska v resnici umrla na gredi. Po neki drugi verziji, ki ni brez utemeljitve, ko je iz zapora rešil neki angleški vojak in je postala njegova ljubica.

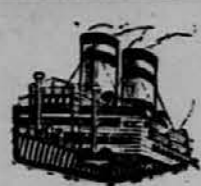
To učiteljevo pojasnilo je razburilo starše v mali vasi, češ, da vladi čast francoske narodne junakinje po blatu in so interverirali pri županu, da bi izposloval premostitev tega učitelja. Župan je odgovoril, da tega ne more, in tudi učitelj je izjavil, da ne bi prošil za premostitev. Posledica je bila ta, da so starši otrokom prepovedali hoditi v šolo — čemer s otroci seveda niso upirali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

21. aprila: Olympia v Cherbourg, Mauretania v Cherbourg

22. aprila: Champlain v Havre, Roma v Genoa

25. aprila: Leviathan v Cherbourg, Europa v Bremen

26. aprila: Berengaria v Cherbourg, Albert Ballin v Hamburg, Veendam v Boulogne

28. aprila: Minnetonka, Havre

29. aprila: De France, Havre, Augustus, Genoa, Milwaukee, Hamburg

2. maja: Bremen v Bremen

3. maja: Hamburg v Cherbourg

4. maja: Conte di Savoia v Genoa

5. maja: Majestic v Cherbourg, Westernland v Havre, Veendam v Boulogne

6. maja: Lafayette v Havre, Vulcania v Trst

10. maja: Aquitania v Cherbourg, Deutschland v Cherbourg

12. maja: Olympia v Havre, Minnetonka v Havre, Rotterdam v Boulogne

13. maja: Champlain v Havre, Rex v Genoa, Europa v Bremen

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

Na hitrem Ekspresnem Parniku

ILE DE FRANCE

29. APRILA

27. Maja — 17. Junija

PARIS

19. Maja — 10. Junija

CHAMPLAIN

13. Maja — 3. Junija

NIŠKE CENE DO VSEH DELOV

JUGOSLAVIJE

Za polovico in polno krate vprašajte naše pooblašene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

MAJSKI IZLET

v staro domovino

na slavnem Cunardovem ekspresnem parniku

AQUITANIA

10. MAJA

Naši odločeni tega izleta bodo imeli izbrane kabine s modro opremo, hrano po njihovem okusu in razne druge posebne prednosti.

ZMERNE CENE

Prihodnji izlet z

AQUITANIA BO 5. JULIJA

POD OSEBNIM PREPRAVOM

Pišite po ilustrirano knjižico z vsemi drugimi pojasnili.

LEO ZAKRAJSEK

General Travel Service

1559 Second Ave.

New York, N. Y.

CUNARD LINE

ITALIAN LINE

ITALIA-COSULICH

V SLOVENIJO

PO SOLNČNI JUŽNI PROGI

V GENOVO ALI TRST

VELIKE RAZKOŠNE LADJE

Najhitrejša ekspresna vožnja

DO SLOVENIJE po Sredozemskem morju.

Conte di SAVOIA ... 4. maja

R E X ... 13. maja

Firekne Solzonske zveze iz

Genove. Potnike lo sprejeli

zastopnik družbe ter jih bo

pravočasno spremljal na hitre

brzovlake, vozeče v Slovenijo

Direktna služba DO TRSTA

VULCANIA ... 6. maja

SATURNIA ... 27. maja

Druga odplutja

ROMA ... 22. aprila

AUGUSTUS ... 29. aprila

Krasni prostori — Izvratna

kuhinja. Vprašaj kateregakoli

agenta ali pa v uradi

ITALIAN LINE

1 State St., N.Y.C.

16. maja: Leviathan v Cherbourg

17. maja: Berengaria v Cherbourg

New York v Cherbourg

19. maja: Stotland v Boulogne

Paris v Havre

20. maja: Conte Grande v Genoa

Bremen v Bremen

24. maja: Manhattan v Havre

Albert Ballin v Cherbourg

25. maja: Conte di Savoia v Genoa

26. maja: Majestic v Cherbourg

Minnetonka v Havre

Veendam v Boulogne

27. maja: De France v Havre

Saturnia v Trst

Aquitania v Cherbourg

10. maja: Europa v Bremen

31. maja: Hamburg v Cherbourg

Pres. Roosevelt v Havre

Roma v Genoa

2. junija: Olympia v Cherbourg

Westernland v Havre

Volendam v Boulogne

3. junija: Champlain v Havre

Rex v Genoa

Britannic v Cohn

6. junija: Leviathan v Cherbourg

7. junija: Deutschland v Cherbourg

Berengaria v Cherbourg

8. junija: Lafayette v Havre

Augustus v Genoa

Bremen v Bremen

9. junija: Stotland v Boulogne

Minnetonka v Havre

10. junija: Paris v Havre

14. junija: Pres. Harding v Havre

Majestic v Cherbourg

New York v Cherbourg

Aquitania v Cherbourg

15. junija: Conte di Savoia v Genoa

16. junija: Europa v Bremen

Pennland v Havre

Rotterdam v Boulogne

17. junija: Britannic v Cohn

De France v Havre

20. junija: De Grasse v Havre

21. junija: Vulcania v Trst

Albert Ballin v Cherbourg

Manhattan v Havre

23. junija: Olympia v Cherbourg

Minnetonka v Havre

Veendam v Boulogne

24. junija: Champlain v Havre

Rex v Genoa

Bremen v Bremen

27. junija: Leviathan v Cherbourg

28. junija: Berengaria v Cherbourg

Hamburg v Cherbourg

29. junija: Conte Grande v Genoa

30. junija: Majestic v Cherbourg

Stotland v Boulogne